

**EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO IBIAK ETA ERREKAK
ANTOLATZEKO LURRALDEAREN ARLOKO PLANAREN
ALDAKETAREN INGURUMEN INPAKTUAREN BATERAKO
EBALUAZIOARI BURUZKO AZTERLANA**
(ISURIALDE KANTAUARIARRA ETA MEDITERRANEOA)

BEHIN-BEHINEKO ONARPENA

2013KO AZAROA

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO IBIAK ETA ERREKAK ANTOLATZEKO LURRALDEAREN ARLOKO PLANAREN ALDAKETAREN INGURUMEN INPAKTUAREN BATERAKO EBALUAZIOARI BURUZKO AZTERLANA (ISURIALDE KANTAUARIARRA ETA MEDITERRANEOA)

AURKIBIDEA

0.-	<u>SARRERA</u>	1
1.-	<u>EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO IBIAK ETA ERREKAK ANTOLATZEKO LURRALDEAREN ARLOKO PLANAREN ALDAKETAREN (ISURIALDE KANTAUARIARRA ETA MEDITERRANEOA) HELBURU ESTRATEGIKOAK ETA AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBAK</u>	
1.1.-	JARDUN ESPARRUA ETA DENBORA IRITSIERA.....	6
1.2.-	PLANAREN ALDAKETAREN HELBURUAK ETA AINTZAT HARTUTAKO INGURUMEN HELBURU ESTRATEGIKOAK.....	6
1.3.-	AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBAK.....	7
1.4.-	PLANAREN PROPOSAMENAK.....	8
1.5.-	BESTE PLAN BATZUETAKO ARTEZTARAUekin ETA IRIZPIDEEkin LOTZEN DIREN ZEHAZTAPENAK.....	9
1.6.-	INPAKTUAK ERAGIN DITZAKETEN JARDUNEN IDENTIFIKAZIOA.....	11
1.7.-	PLANA GAUZATZEKO FASEAK.....	12
1.8.-	HAUTEMAN DIREN INFORMAZIO HUTSUNEAK.....	12
1.9.-	HERRITARREN PARTE HARTZEA.....	12
2.-	<u>BESTE PLAN EDO PROGRAMA BATZUEKIKO ELKARRERAGINEN AZTERKETA</u>	
2.1.-	PLANAREN EDUKIEKIN ETA, ONDORIOZ, ALTERNATIBEN SORRERAREKIN ELKARRERAGINA IZAN DUTEN ETA JADA EBALUATU DIREN HIERARKIKOKI GORAGOKO LURRALDE ANTOLAMENDUKO PLANEN EDO PROGRAMEN ARTEZTARAUAK ETA IRIZPIDEAK IDENTIFIKATZEA.....	12
2.2.-	INGURUMEN ARLOKO, NATURA BALIABIDEEN KONTSERBAZIOAREN ARLOKO EDO GARAPEN IRAUNKORAREN SUSTAPENAREN ARLOKO HELBURUAK ETA KONPROMISOAK (INGURUMENENKO ESPARRUKO PROGRAMA, ETAB.), ADMINISTRAZIO XEDAPENAK ETA LEGERIA, NAZIOARTEKOAK, EUOPAR BATASUNEKOAK, ESTATUKOAK EDO AUTONOMIA ERKIDEGOKOAK. PLANA EDO PROGRAMA LANTZEAN ESTRATEGIA ETA HELBURU HORIEK AINTZAT HARTU IZATEKO MODUAREN AZTERKETA.....	14
2.3.-	AZTERGAI DUGUN ESPARRUAN ERAGINA DUTEN INGURUMENA BABESTEKO PLANEN ETA PROGRAMEN IDENTIFIKAZIOA.....	15
3.-	<u>PLANAREN ERAGINPEAN DAGOEN ESPARRUAREN INGURUMEN ARLOKO AZTERKETA, DIAGNOSTIKOA ETA BALORAZIOA</u>	
3.1.-	AZTERGAI DUGUN ESPARRUAREN DEFINIZIOA.....	19
3.2.-	INGURUNEAREN DESKRIBAPENA.....	20
3.3.-	INGURUMEN BALIABIDE BALIAGARRIAK.....	20
3.4.-	LURRALDEAREN INGURUMEN UNITATE HOMOGENEOEN IDENTIFIKAZIOA, ERTZEN ANTOLAMENDUAREN IKUSPEGITIK.....	26
4.-	<u>PLANEAN AINTZAT HARTUTAKO ANTOLAMENDU ALTERNATIBEN INGURUMEN AZTERKETA</u>	
4.1.-	AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBAK.....	26
4.2.-	EZ ESKU HARTZEKO AUKERAREN INGURUMEN AZTERKETA.....	27
4.3.-	ALTERNATIBAK BALORATZEKO INGURUMEN IRIZPIDEAK.....	27
4.4.-	UHOLDE ARRISKUAREN MAILAREN ARABERA LURZORUAREN ERABILERA ERREGULATZEKO HAUTATUTAKO ALTERNATIBAREN DESKRIBAPENA ETA BALORIZAZIOA.....	28
4.5.-	AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBEI BURUZKO IRITZIAK.....	37
4.6.-	LURRALDEAREN ARLOKO PLANEAN AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBAREN INGURUMEN EGOKITASUNAREN JUSTIFIKAZIOA.....	37

5.-	<u>PLANAREN JARDUNEN INPAKTUEN IDENTIFIKAZIOA ETA BALORAZIOA</u>	
5.1.-	PLANAREN HELBURUEN BALIZKO INGURUMEN ERAGINEN AZTERKETA	37
5.2.-	PLANAREN JARDUNEN BALIZKO ERAGINEN IDENTIFIKAZIOA ETA BALORAZIOA.....	38
6.-	<u>NEURRI BABESLE, ZUZENTZAILE ETA KONPENSATZAILEEN PROPOSAMENA</u>	
6.1.-	SARRERA	41
6.2.-	INGURUMENEN ESPARRU PROGRAMAREN HELBURU ETA KONPROMISOETARA EGOKITZEKO PROPOSAMENA.....	42
6.3.-	NEURRI BABESLE OROKORREN PROPOSAMENA	42
6.4.-	NEURRI ZUZENTZAILE OROKORREN PROPOSAMENA	44
6.5.-	NEURRI KONPENSATZAILE OROKORREN PROPOSAMENA.....	47
6.6.-	INGURUMEN INPAKTUEN BATERAKO EDO BANAKATUKO EBALUAZIOETAN SARTU BEHARREKO IRIZPIDEAK	47
6.7.-	DESKRIBATUTAKO NEURRIEN BETETZE MAILAREN ETA ERAGINKORTASUNAREN JARRAIPENERAKO ADIERAZLEAK	48
7.-	<u>PLANAREN ONDORIOAK INGURUMEN ARLOAN BERRAZTERTZEKO PROGRAMA</u>	
7.1.-	KONTROLAREN HELBURUAK	48
7.2.-	JARRAIPENAREN MENDE DAUDEN INGURUMEN ARLOKO SISTEMA, ALDERDI ETA ALDAGAIEN IDENTIFIKAZIOA	48
7.3.-	ADIERAZLEAK FINKATZEA	49
7.4.-	ADIERAZLE IZAN DAITEZKEENEN ZEHAZTAPENA. IKUSKAPEN PROGRAMA-TAULA	49
7.5.-	BERRAZTERTZEKO PROGRAMA	52
8.-	<u>LABURPEN DOKUMENTUA</u>	52
9.-	<u>DOKUMENTAZIO GRAFIKOA</u>	55

0. SARRERA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumena babesteko otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorraren 41. artikulua araberaz, eta 183/2003 Dekretuak, uztailearen 22koak, 3. artikuluan xedatutakoaren arabera, dekretu horrek arautzen baitu ingurumen eraginaren baterako ebaluaketa egiteko prozedura, I. Eranskinen A) idatz-zatian aintzat hartzen diren planak ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioaren prozeduraren mende daude –plan horien artean dago honako Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa (isurialde kantauriarra eta Mediterraneo)–. Ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioaren helburua da planaren aplikazioaren ondorioz ingurumenean sortzen diren eraginaren analisia eta balorazioa egitea, plangintza-prozesuaren lehen faseetatik bertatik, betiere jardueren ondoriozko ondorio metagarriak eta sinergikoak kontuan izanik, eta aukerarik egokienaren alde egitearren.

Era berean, hainbat planek eta programek ingurumenaren gainean dituzten eraginak ebaluatzeari buruzko apirilaren 28ko 9/2006 Legearen aplikazio-esparruan dago aldaketa hau. Arau horren 9. artikuluan ezartzen denez, ingurumen organoak finkatuko du ingurumen-iraunkortasunari buruzko txostenaren iritsiera, xehetasun-maila eta zehaztasun-maila, betiere eraginpean dauden administrazio publikoak eta herritar interesdunak identifikatu eta kontsultatu ostean. Horretarako, kasuak kasu aplikatzekoak diren ingurumen-irizpide estrategikoak, ingurumen-helburuen adierazleak eta iraunkortasun-printzipioak barnean hartuko dituen erreferentziako dokumentu bat jaulkiko du.

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendurako Zuzendaritzak, 2007ko ekainaren 27an, Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren (isurialde kantauriarra eta Mediterraneo) erreferentziako dokumentua jaulkitzeko izapideei hasiera ematea eskatu zuen.

Ingurumen eta Lurralde Antolamendu Sailaren egitura organikoa finkatzen duen urriaren 25eko 340/2005 Dekretuaren arabera, Ingurumen Sailburuordetzak du planen eta programen ingurumen-inpaktuari buruzko txostenak jaulkitzeko eskumena.

Espedientearen izapideen barruan –eraginpean dauden entitate publikoei kontsultatzeko eta herritar interesdunak identifikatzeko eta horiei kontsultatzeko izapidearen barruan, hain zuzen ere– 2007ko uztailearen 8an Euskal Autonomia Erkidegoan iritsiera handia duten hiru egunkaritan argitara emandako iragarkiak aditzera eman zuen prozedurari hasiera ematen zitzaioela eta interesdunek alegazioak igortzeko 30 eguneko epea zutela (abuztuaren 13ra arte). Ondoren zerrendatzen diren entitateei igorri zitzaizkien kontsultak:

- Landaren eta Itsasertzaren Garapeneko Zuzendaritzari
- Kultura Ondarearen Zuzendaritzari
- Larrialdi Zuzendaritzari
- Biodibertsitaterako eta Ingurumen Partaidetzarako Zuzendaritzari
- Ingurumenaren Kalitatearen Zuzendaritzari
- Osasun Publikoko Zuzendaritzari
- IHOBE, Ingurumenaren Kudeaketarako Sozietate Publikoari
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritza Nagusiari
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen Zuzendaritza Nagusiari
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Mendietako eta Natura Ingurunekeko Zuzendaritza

Nagusiari

- Gipuzkoako Foru Aldundiko Lur Antolaketako Zuzendaritza Nagusiari
- Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritza Nagusiari
- Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiari
- Bizkaiko Foru Aldundiko Mendi eta Natur Guneen Zuzendaritza Nagusiari
- Arabako Foru Aldundiko Hirigintza Zuzendaritzari
- Arabako Foru Aldundiko Kultura eta Kirol Zuzendaritzari
- Arabako Foru Aldundiko Ingurumen Zuzendaritzari
- Aranzadi Zientzi Elkarteari
- EHNEri
- Ekologistak Martxan entitateari

Arauzko epea amaitutakoan, ondoren laburbiltzen diren erantzunak jaso ziren:

- Eusko Jaurlaritzako Ingurumenaren Kalitatearen Zuzendaritzak lurzoria ez kutsatzeko eta kutsatutakoa garbitzeko 1/2005 Legearen aurreikuspenak aplikatzeko modua argitu zuen.
- Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailaren Gipuzkoako Lurralde Zuzendaritzak aditzera eman zuen proiektua garatzeak ez zuela dagokion arloko inpaktu adierazgarririk sortzen.
- Arabako Foru Aldundiko Kultura, Gazteria eta Kirol Sailak aditzera eman zuenez, Lurraldearen Arloko Planak ertz horietan kokatzen den ondare arkeologikoko katalogoa hartu beharko du aintzat, baita kultura-ondasun kalifikatu gisa, ondasun inbentariatu gisa edo ustezko gune arkeologiko gisa izendatzen duen dokumentuan eta Euskal Kultura Ondareari buruzko 7/1990 Legean katalogo horretako elementu bakoitzari ezartzen zaion babes-erregimena ere. Horren lekuko gisa burdinolak eta horien instalazio erantsiak aipatzen ditu isurialde kantauriarerako, eta Iruña-Beleia, Euskal Autonomia Erkidegoan dagoen hiri erromatarrik garrantzitsuena, isurialde mediterraneorako.
- Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritza Nagusiak honako iradokizunak gaineratu zituen:
 - 1) Ondare arkeologikoa zehazki txertatzea kultura-intereseko elementu gisa.
 - 2) Kultura-intereseko elementu guztietan bateragarri egin behar izatea kultura-ondarearen helburuak eta Lurraldearen Arloko Planaren araudia, legez babesten dien elementuetara mugatu gabe.
- Eusko Jaurlaritzako Landaren eta Itsasertzaren Garapeneko Zuzendaritzaren iritzi, ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioari buruzko azterlanak honako puntuak hartu behar ditu barnean: nekazaritzaren arloko eragina ebaluatzea, Euskal Autonomia Erkidegoko Nekazaritza eta Basoak antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren V. Kapituluaren ezarritakoaren arabera; eta arreta berezia jartzea nekazaritza-erabilerei, oro har, eta Lurraldearen Arloko Plan horrek balio estrategiko handiko nekazaritza, abeltzaintza eta landazabaleko azpikategoriaren barruan biltzen dituen lurzoruei.
- Arabako Foru Aldundiko Ingurumen Zuzendaritzak adierazi zuenez, Lurraldearen Arloko Plana 1999an onartu zenez geroztik ezarri diren biodibertsitatea kontserbatzeko neurriak txertatu behar zaizkio Lurraldearen

Arloko Planari, hala nola Natura 2000 Europako Sare Ekologikoa onartzearen ondoriozkoak, hainbat espezie kudeatzeko planen ondoriozkoak eta ibai-sarearen konexio-zeregina hobeto ezagutzearen ondoriozkoak.

Horrela, biodibertsitatea babesteko irudiren baten eraginpean dauden Arabako isurialde mediterraneoko ibai-tarte guztien zerrrenda gaineratu du:

- 1) Natura 2000 Sarean sartzen diren Arabako isurialde mediterraneoko ibai-sistemak.
- 2) Arriskuan dauden zenbait espezie kudeatzeko interes berezia duten eremu gisa izendatzen diren Arabako isurialde mediterraneoko ibaiak edo ibai-tarteak. Espezie horien artean daude: uhalde-enara, ibai-kabuxa, bisoi europarra, igaraba, iparraldeko katxoa eta mazkar arantzaduna.
- 3) Beste espazio babestu edo katalogatu batzuetan dauden ibaiak edo ibai-tarteak (Parke Naturaletan daudenak, Natura 2000 Sarean daudenak, Arabako Paisaia Berezien eta Apartekoen Katalogoan daudenak eta Arabako Lurralde Historikoko Konektagarritasun ekologikoari eta paisajistikoari buruzko Azterlanean daudenak).

- Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurumen Zuzendaritzak honako oharrak, bestek beste, egin ditu:

- 1) Ingurumen-arloan egokia deritzo egiturazko neurriak hartzeari, hala nola uholde-arriskuak saihesteko erabilerak arautzeari. Horrez gain, eta urpean gera daitezkeen zona finkatuetan uholdeen aurrean segurtasuna areagotzeko, ibilguen parametro hidromorfologikoetan eraginik sortzen bada, Uraren Esparru Arteztarauaren eta Euskal Autonomia Erkidegoko Uraren Legearen ingurumen-helburuak ez betetzearen arriskuaz ohartarazi du.
- 2) Uholde-lautadak dituzten ertzetan 100 metrotik gorako zabalera antolamendu-zerrenden zabalera gehitzea iradoki du, urpean gera daitezkeen lurzoruen osotasunean erabilerak arautzearen.
- 3) Proposatzen den aldagetak honako xedapen hauekin bateragarria izan behar duela eman du aditzera: Ebro ibaiaren Plan Hidrologikoarekin, uholdeen ebaluazioari eta kudeaketari buruzko arteztarau-proposamenarekin, eta beste batzuekin –arreta berezia eskaintzen dio Uraren Esparru Arteztarauari-. Uraren Esparru Arteztarauari dagokionez, Lurraldearen Arloko Planaren zehaztapenek ibaien egoera ekologikoan izango duten inpaktua baloratu behar dela adierazi du, eta honako alderdiak nabarmendu ditu:
 - a) Egoera ekologikoa sailkatzeko, Uraren Esparru Arteztarauaren V. eranskinean ibaietarako definitutako adierazle hidromorfologikoak erabiltzea gomendatzen du, batez ere “ur-bazterreko zonaren egitura” adierazlea.
 - b) Uholdeen aurkako babesak planteatzeko aukera ematen duten kasuen tratamendua.
 - c) Gaur egungo Lurraldearen Arloko Planaren ubideratze-proposamenen tratamendua.
- 4) Alternatibak baloratzeko zenbait ingurumen-irizpide proposatu ditu, hala nola uholde-arriskua gehitzea edo Lurraldearen Arloko Planaren osagai hidraulikoko proposamenek ibaien egoera ekologikoan duten eragina aintzat hartzea.

- 5) Lurraldearen Arloko Planaren araudiari buruzko zenbait iradokizun egin ditu, eta horien artean dago 10 urteko birgertatze-aldiko uholdeetan urpean gera daitezkeen lurzoruak sailkapenez kanpo uztea.
 - 6) Hiri-esparru finkatuetako uholde-arriskuari irtenbidea emateko sortu diren hustuketa-ubideak Lurraldearen Arloko Planean aztertzeko komenigarritasuna adierazi du.
- Eusko Jaurlaritzaren Larrialdiei Aurregiteko Zuzendaritzak egokia deritza Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketan Uren Zuzendaritzak planteatutako lurzoru uholde-arriskuaren mailaren arabera erabiltzeko irizpideak txertatzeari.

Azkenik, herritar interesdunen identifikazioari eta kontsultari dagokionez, inork ez zuen publiko interesduntzat jo dadin eskatu.

Entitateei eta herritar interesdunei kontsultak egiteko prozesua amaitu eta espedientearen dokumentazioa aztertu ostean, eta hainbat planek eta programek ingurumenaren gainean dituzten eraginak ebaluatzeari buruzko 9/2006 Legearen 9. artikuluan aurreikusten den izapideari jarraituz, Ingurumen Sailburuordetzak 2007ko urriaren 24ko Erabakia igorri zuen. Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaien eta Erreken Ertzak antolatze Lurraldearen Arloko Planak (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) aldatzeko bi espedientei dagokien ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluaziorako Erreferentziazko Dokumentuak formulatzen dira, ingurumen-ondorio hutsarekin, Erabaki horren bidez.

Aldi berean, 2007ko uztailaren 6an hain zuzen, Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Antolaketako sailburuak emandako bi agindu onartu ziren. Agindu horietan, EAEko ibaiak eta errekek antolatze lurren plan sektorialak –isurialde kantauriarri buruzkoa bat, eta isurialde mediterraneoari buruzkoa bestea– aldatzeko proposamenen izaera ez-funtsezkoa deklaratu zuen.

2007ko abenduaren 10ean, Ingurumen eta Lurralde Antolaketako Sailak emandako aginduen indarrez, hasierako onspena eman zitzaizen EAEko ibaiak eta errekek antolatze bi lurren plan sektorialak –isurialde kantauriarri buruzkoa bat, eta isurialde mediterraneoari buruzkoa bestea– aldatzeko xedez 2007an egindako agiriei. Bi agiri horietan jasota zeuden, jakina, bidezko ingurumen eraginaren baterako ebaluaketak; eta hauek betetzen zituzten Ingurumeneko Sailburuordetzak 2007ko urriaren 24an emandako ebazpenean adierazitako ildo eta jarraibideak.

Aldaketaren dokumentu hori jendaurrean ikusgai hasierako onspeneko Lurraldearen Arloko Planen egon zen bitartean (2008ko martxo-ekaina) guztira 91 alegazio jaso ziren. Horietan azaldutako ondorio nagusia izan zen, dokumentuari erantzun zabala eta arrazoitua ematen ziola EAEko udalerrri handien –guztia ere ibai ondoan kokatuak– gehiengo esanguratsu batek. Batez ere, uholdeen prebentzioari buruz Aldaketan planteatutako araudiaren egokitasuna jartzen zuten zalantzan, eta prebentzio neurriak aurreikusteari nahiz arriskuen murrizketari garrantzi handiagoa ematea erreklamatzeko zuten. Horretarako, uholdeek hartzen dituzten zabaldietan hirigintzarako okupatutako zonak espazialki libre uzteko estrategia maximalista hipotetikoaren gainera, gure hiriguneetako asko urak har ditzakeen eremu gisa izendatzea planteatzen zuten.

Hori horrela, hasierako onspena jasotako dokumentuaren testuari erantzuna

ematearen ondorioz, 2008. urtearen erdi aldera moteldu egin zen EAEko ibaiak eta errekek antolatzeke Lurralde Plan Sektoriala Aldatzeko prozesua.

Alabaina, 2008ko urriaren 8an, Eusko Jaurlaritzako Ingurumeneko Sailburuordetzak honako informea eman zuen "EAEko ibaiak eta errekek -isurialde mediterraneo eta isurialde kantauriarra- antolatzeke LPSaren Aldaketaren Ingurumen Eraginari buruzko Informe Bakarra". Txosten horren ondorio nagusiak honakoak izan ziren:

"Euskal Autonomia Erkidegoko ibaiak eta errekek -isurialde kantauriarra eta mediterraneo- Antolatzeke Lurralde Plan Sektoriala Aldatzeko Proiektuko dokumentazioa eta dagokion IEBA aztertu ondoren -betiere gorago aipatu diren eta plan honi erantsi beharko zaizkion salbuespenak alde batera lagata- Sailburuordetza honen iritziz:

1. Planteatutako Aldaketa bat dator Euskal Autonomia Erkidegoko 2007-2010 Ingurumen Esparru Programan jasotako ingurumeneko irizpide estrategikoekin.
2. Aldaketak betetzen ditu plan eta programen ingurumen ebaluaketako helburuak. Hau da, Aldaketa honek, ingurumenaren babes maila handia lortzen lagunduko du, eraterakoan ingurumen alderdiak aintzat hartu ditu, eta garapen iraunkorra sustatzen du.
3. Gardentasuna eta herritarren partaidetza sustatzearen printzipioa bermatu egin da, prozesu planifikatzaileari buruzko informazio sakona eta fidagarria epe egokitan eskuratzeko aukera eman baita.

Azkenik, ingurumen eraginaren informea eman ondorengo tramiteen eraginez, aldaketaren dokumentazioari xedapen berriak eranstean bazez, eta xedapen horiek Aldaketaren edukia funtsean aldatzen badute, kasuan kasuko aldaketa hori behin betiko onartu aurretik ingurumen eraginari buruzko informe berria eskatu beharko zaio ingurumen organoari edo lurralde historikoko bidezko organoari.

2007az geroztik, gainera, uholde arriskuak era eraginkorragoan prebenitzeko premiari buruz geroz eta sentsibilizazio handiagoa dagoenez, legegintzan aldaketa berriak izan dira (2007/60/EE Europako Arteztarua, uholde arriskuak ebaluatu eta kudeatzeko; 9/2008 Errege Dekretua, uren erregelamendu publikoa aldatzeko; 903/2010 Errege Dekretua, uholde arriskuak ebaluatu eta kudeatzeko; Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoaren proposamena, BOE 2011).

Ikuspegi horretatik begiratuta, Eusko Jaurlaritzak erabaki du Euskal Autonomia Erkidegoko ibaiak eta errekek antolatzeke Lurralde Plan Sektorialaren Aldaketari bultzada berri bat ematea; eta horretarako, legegintzan eman diren azken berrikuntzen berriazko edukiak eranstean gain, Uraren Euskal Agentziaren eta Ur Konfederazioen adostasunez eratutako uholdeen prebentzioari buruzko azken arauak eranstean; izan ere, 2008an, aurreko Aldaketari alegazioak jartzeko garaian, udalek emandako argudio teknikoekin zati handi bat biltzen baitute.

Orain, hortaz, Euskal Autonomia Erkidegoko ibaiak eta errekek (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) antolatzeke Lurralde Plan Sektorialaren 1. Aldaketa tramitatzeke ekin zaio berriro, Memoriaren eta Araudiaren testua eraberrituta, eta IEBE azterketa berori moldatuta, berriro ere hasierako onespenerako tramitazioa betetzeko

eta, ondorioz, berriro ere jendaurrean ikusgai jartzeko.

LPSaren Aldaketa berri honen osagarri gisa, IEBE Azterketaren egokitzapen hau gehitu da. Agiri honetan jasota daude 2007-10-24ko Erreferentziako Agirian jada aipatutako gai guztiak, eta Euskal Autonomia Erkidegoko ibaiak eta errekek (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) Antolatze LPSaren Aldaketa espedienteari buruz 2008-10-8an emandako Ingurumen Eraginaren Informea.

1.- EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO IBIAIK ETA ERREKAK ANTOLATZEKO LURRALDEAREN ARLOKO PLANAREN ALDAKETAREN (ISURIALDE KANTAUARIARRA ETA MEDITERRANEOA) HELBURU ESTRATEGIKOAK ETA AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBAK

1.1.- JARDUN ESPARRUA ETA DENBORA IRITSIERA

EAEko ibaiak eta errekek (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) Antolatze LPSaren Aldaketa, Euskal Autonomia Erkidegoko ur ibilgu guzti-guztien alde bakoitzeko 100 metro zabaleko lur zerrendan aplikatuko da, bai isurialde kantauriarrean eta bai isurialde mediterraneoan. Era berean, urtegien inguruan ere aplikatu egingo da 200 metro zabaleko lur eremuan.

Kasu jakin batzuetan, LPSaren aplikazio eremua zabaldu egingo da, baldin eta 1/2001 Uren Legearen testu bateginaren 6.2 artikuluan aipatutako arrazoiren bat gertatzen bada, edota, uholde erregimeneko lehentasunezko fluxu-eremuak, ibai-zati jakin baten ertzen batean, 100 metroko zabalera gainditzen badu.

Lurraldearen Arloko Plan honen aldaketaren zehaztapenak xedapen mugagabe gisa txertatu dira, aurreragoko berraztertze prozesuen kalterik gabe edo Lurraldearen Arloko Planaren osotasunaren edo horren zati baten beste aldaketen kalterik gabe -betiere indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planaren Araudiaren G.6. puntuan aurreikusten den erregulazioaren arabera-.

1.2.- PLANAREN ALDAKETAREN HELBURUAK ETA AINTZAT HARTUTAKO INGURUMEN HELBURU ESTRATEGIKOAK

Euskal Autonomia Erkidegoko ibaiak eta errekek (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) Antolatze Lurralde Plan Sektorialaren Aldaketa honen helburua da araudian aldaketa zehatz batzuk egitea eta orain arte indarrean egon diren dokumentuetan bidezko legeria-eguneratzeak egitea.

Eta, bitartekoen ekonomiari begira, aurreko bi lurralde plan sektorialak -bat isurialde kantauriarreko eta bestea isurialde mediterraneorako-, dokumentu komun eta bakarrean elkartu dira.

Era berean, izena ere erraztu egin da, ertzei buruzko aipamena ezabatuta.

LPSaren Aldaketa egin beharreko beste araudi-aldaketa zehatz bat, E kapitulari dagokio, "Berariazko Araudiaren E kapituluaren idazkera berria, osagai hidraulikoaren arabera". Kapitulu honetan, uholdeen prebentzioari buruzko araudia berriro definitu da; izan ere, EAEko arloko plan hidrologiko berrien tramitazio lanekin bat etorriz, aipatutako araudi hori uholdeen arriskua prebenitzeari buruz gaur egun indarrean dagoen lege esparruari egokituko baitzaio.

LPSaren Aldaketan egin beharreko beste araudi-aldaketa zehatz bat, F kapitulari dagokio. Hemen, arro-buruetakoko ibilguetan planteatutako lizeoentzako alterazioen tratamendua sistematizatu egingo da.

Lurraldearen Arloko Planaren gai-arloko ezaugarriak direla eta, planteatutako helburu guztiek eta Aldaketaren espedientean aintzat hartutako alternatibek bat egiten dute ingurumen-arloko funtsezko helburu estrategikoen lorpenarekin eta hobekuntzarekin. Honako hauek dira helburu horiek:

- 1) Uraren kalitate ona (1. xedea, 2. helburu estrategikoa)
- 2) Lurraldearen erabilera orekatua lortzea. Lurraldean esku hartzen duten sektoreen plangintza bateratua eta koherentea lortzea, lurraldearen artifizializazio-arazoak eta zatikatze-arazoak ebatzita geratzeko moduan (Uraren Esparru Arteztarauaren 4. xedea, 9. helburu estrategikoa).
 - 2.a.) Hirigintza-ekintzek eta beste azpiegitura batzuen eraikuntzak artifizializatzen duten hektarea kopurua urtez urte murriztea.
 - 2.b.) Jada artifizializatutako lurzoruen erabilerari lehentasuna ematea, lurzoru urbanizaezina birsailkatu aurretik, batez ere nekazaritza-lurzorua eta lurzoru naturala babestuz.
- 3) Dibertsitate ekologikoaren galera etetea, lehorreko eta itsasoko habitaten eta ekosistemen funtzionamendu iraunkorra babestuz eta leheneratuz (Uraren Esparru Arteztarauaren 3. xedea, 7. helburu estrategikoa), eta irizpide horri dagokionez:
 - 3.a.) Natura 2000 Sarea: ezartzea, babestea eta kudeaketa-planak. Arauzko esparrua sortzea (3. xedea, 2. ekintza-ildoak).
 - 3.b.) Espazio natural babestuz kanpo dauden eremuen babesaren askitasuna, koherentzia eta konektagarritasuna. Horretarako korridore ekologikoen sarearen garapenarekin aurrera egingo da, paisaia babesten jarraituko da –Euskal Autonomia Erkidegoko Paisaia Berezien eta Apartekoen katalogoa abian jarriko da–, kalitate paisajistikoko helburuak eta irizpideak definituko dira, ibaien eta hezeguneen kontserbazio egokirantz egingo da aurrera –inguru horiek kudeatzeko, leheneratzeko eta jarraipena egiteko oinarriak ezarriko dira–, eta toki-mallako babes sustatuko da –Arau Subsidiarioetan parke periferikoak sortzea eta babes bereziko zonak izendatzea sustatuko da–. (3.07 xedea, 4. ildoak).
 - 3.c.) Berdeguneen eta hiri-inguruko ibai-tarteen ingurumen-kalitatea hobetzea, hiri-inguruneetan biodibertsitatea hobeto kontserbatzeko (Uraren Esparru Arteztarauaren 3.07 xedea, 9. ildoak).
- 4) Aldaketa klimatikorako egokitzapena (Uraren Esparru Arteztarauaren 11. helburu estrategikoa), eta, irizpide horri dagokionez, M5.3. konpromisoa, hots, gaur egun garatuta ez dauden eta 100 urteko birgertatze-aldiko uholdeen arriskua duten zonetan artifizializazioa saihestea, ahal den heinean.

1.3.- AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBAK

Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa idazteko lanak egitean, hainbat aukera

aztertu zen:

- “Oso-osorik berraztertze” aukera:
 - Lehenik, indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planak berraztertzearen ikuspegitik lan egiteko aukera hartu zen aintzat. Berraztertze horretan, araudia erregulatzeko alderdi jakin batzuk berriro aintzat hartzeko aukerarekin batera, beste alderdi orokor batzuk ere hartu dira kontuan, hala nola Planaren osotasunaren dokumentuak eta planoak eguneratzea ingurumenaren, hidraulikaren eta hirigintzaren ikuspegi hirukoitzetik.

Lurraldearen Arloko Planak onartu zenetik 13 urte besterik igaro ez denez gero, goizegi deritza lan hau ekiteari eta oraingoz lan sinpleago batekin hastea erabaki da. Aldaketa partziala egitearen aldeko hauta egin da, funtsezkoak ez diren alderdi batzuk aldatuko dituen.
- “0” aukera edo “ez esku hartzeko” aukera:
 - Bigarren, Lurraldearen Arloko Planak urpean gera daitezkeen zonetarako ezartzen duen erregulazioari eusteko aukera hipotetiko ere hartu da aintzat. Dena den, zona horietarako beste erregulazio bat egiteko aukeraren alde egin da. Horrela, ur-ibilguetako ertzetan urpean gera daitezkeen zonen lurralde-erreserba optimizatuko da, betiere ingurumenaren eta naturaren babes zabalagoaren ikuspegitik. Izatez, ordezeko aukera hori da Lurraldearen Arloko Planaren aldaketa-dokumentu honen eduki nagusia.
- “Kide hidraulikoaren arabera araudi espezifikokoaren berrikustea” aukera :
 - Bestalde, eta Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren berriazko ikuspegitik, hirigintza-erregulazioa modu haztatuan modulatzeko, betiere nahiko artifizializatuta edo oso artifizializatuta dauden ibai-esparruetan urpean gera daitezkeen zonetan zehaztu egin da. Dena den, oztopo hidraulikoak ezabatuko direneko agertoki integratuak eta uholdearen arriskuaren minorazioa aintzat hartuko dituzten azterlan hidraulikoekin lotuko da.
 -

Azkenean, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren dokumentuari “Kide hidraulikoaren arabera araudi espezifikokoaren berrikustea” aukera txertatzearen alde egin da.

1.4.- PLANAREN PROPOSAMENAK

Indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planak ez ditu jardun-proposamen zehatzak edo berriazkoak. Euskal Autonomia Erkidegoko ibaien eta erreken ertzetan lurraldea antolatzeke erregulazioa sistematizatzeko helburua duen araudi integratua da.

lido horretan, uholde-arriskuaren mailaren arabera lurzorua erabiltzeko erregulazioarekin lotzen diren Lurraldearen Arloko Planaren hainbat arauzko alderdi egokitzeko eta eguneratzeko berriazko erregulazioak planteatu dira Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketan, batez ere uholdeen prebentzioari dagokionez eta erregulazio hidraulikoari dagokionez.

Hauek dira ingurumen-arloan planteatutako arauzko erregulazio nagusiak:

- Araudi osoaren idazkera berria, eduki nagusi berri hauek txertatuta:
 - Berriazko Araudiaren E kapituluaren idazkera berria, osagai hidraulikoaren arabera.
 - Ekarpen berriak, Definizio Terminologikoen A.4 epigrafean.
 - Garrantzi txikiagoko hainbat arau doikuntza.

- Honako agiriak sartu dira LPSaren eranskin gisa:
 - 1 zk. eranskina. Hemen, zehaztasun handiagoz adierazi da lehen araudiaren B.3 epigrafean jasota zegoen Ibaibideak arro hidraulikoka banatzea ibaitartetan.
 - 2 zk. eranskina, "EAEN Azterekta Hidraulikoak egiteko baldintza Tekanikoak" agiria, Uraren Euskal Agentziak egina.
 -

1.5.- BESTE PLAN BATZUETAKO ARTEZTARAUekin ETA IRIZPIDEekin LOTZEN DIREN ZEHAZTAPENAK

Indarrean dagoen Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren arauzko gorputzaren helburua da goragoko lerruna duten hainbat Planen eta Arteztarauen ondoriozko arteztarauak eta irizpideak aintzat hartzea, integratzea eta garatzea. Hauek dira adierazgarrienak Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketari dagokionez:

- Euskal Autonomia Erkidegoko Lurraldearen Antolamendurako Artezpideak. 28/1997 Dekretua, otsailaren 11koa, Eusko Jaurlaritzarena.

Lurraldearen Antolamendurako Artezpideei dagokienez honako dio, hitzez hitz, Lurraldearen Arloko Planaren Araudiaren A.1. puntuak:

"EAEko Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Planak Lurraldearen Antolamendurako Artezpideen irizpideak, Lurrazaleko Uren inguruko 5.2.D -5.2. Ingurune Fisikoaren Elementu eta Prozesuei buruzko Artezpide Orokorrak- eta 6.8.7. -6.8. Ingurune Fisikoaren Antolamendu Kategoriak- epigrafeei dagozkienak, garatzen eta xehetasunez azaltzen ditu."

- 2000/60/EE Arteztaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2000ko urriaren 23koa, uren politikaren esparruan jarduteko esparru komunitarioa ezartzen duena (Uraren Esparru Arteztaraua deritza).

Arteztarau horri dagokionez, Lurraldearen Arloko Planaren arauzko gorputzean Uraren Esparru Arteztaraua onartzearen ondoriozko irizpideen erreferentzia barnean hartzea da Aldaketa honen helburuetako bat.

- Kantauri Ekialdeko. Plan Hidrologikoaren Proposamenean.

EAEko ibaiak eta errekek antolatzeko Lurralde Plan Sektorialaren Aldaketa dokumentu honetako araudia eratzeko, indarrean dagoen araudi osoaz aparte aintzat hartu da, halaber, Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoaren

Proposamenean (BOE 106, 2011-5-4koa) jasotako "Uholdeen aurrean babestea" araudiaren azkeneko berrikuspena. Gaur egun tramitazio bidean dagoen araudi horrek, Uraren Euskal Agentziaren (URA) eta Kantauriko Ur Konfederazioaren artean adostutako edukiak ditu.

- 3/1998 Legea, otsailaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumena babesten duena, eta 183/2003 Dekretua, uztailaren 22koa, ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioaren prozedura arautzen duena. Legeria horren ondoriozko xedapenak betetzearen lekukoa da honako dokumentu hau bideratzea, hots, Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzekeo Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren (isurialde kantauriarra) ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioari buruzko azterlana bideratzea.
- 22/1998 Legea, uztailaren 28koa, Kostena, eta hori garatzen duen erreglamendua.
- 1/2006 Legea, ekainaren 23koa, Urarena.
- 2/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskalerriko Lurra eta Hirigintzana.
- 2/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko lurzoruari eta hirigintzari buruzkoa.
- 9/2006 Legea, apirilaren 28koa, hainbat plan eta programak ingurumenean duten eraginaren ebaluazioari buruzkoa.
- 2007/60/EE Europako Arteztaraua, uholde arriskuak ebaluatu eta kudeatzekoa.
- 42/2007 Legea, abenduaren 13koa, Natur Ondarearen eta Biodibertsitatearena.
- 2/2008 Legegintzako Errege Dekretua, ekainaren 20koa, Lur Legearen testu bategina onartzen duena.
- 9/2008 Errege Dekretua, urtarrilaren 11koa, Balio Erantsiaren gaineko Zergaren erregelamendua onartzen duena.
- 903/2010 Errege Dekretua, uztailaren 9koa, uholde arriskuak ebaluatu eta kudeatzekoa.
- Euskal Autonomia Erkidegoko oinarriko ingurumen-plangintza:
 - Urdaibaiko Biosfera Erreserba (Urdaibaiko Biosfera Erreserba babesteari eta antolatzeari buruzko uztailaren 6ko 5/1989 Legearen garapen gisa sortutako Erabilerak eta Kudeaketa Zuzentzeko Planak antolatua).
 - Parke Natural edo Biotopo Babestu izendatutako eremuak, betiere baliabide naturalak antolatzekeo planen bitartez antolatuak, edo Euskal Autonomia Erkidegoko natura babesten duen ekainaren 30eko 16/1994 Legea garatzeko gainerako araudiaren bidez antolatuak.

- Natura 2000 Europako Sare Ekologikoaren parte diren eremuak, Europako Kontseiluaren 92/43/EEE Arztearauaren arabera, eta haren barruan ibai-arloko Garrantzi Komunitarioko Lekuekin lotzen diren espazioak, Europako Batzordearen 2004ko abenduaren 7ko 2004/813/EE erabakiaren arabera eta 2006ko uztailaren 19ko 613/2006/EE erabakiaren arabera.
- Ibai ibilguekin zerikusia duten eta arriskuan dauden animalia-espezieak kudeatzeko planak:
 - *Cobitis calderoni* (Lamprehuela, Mazkar arantza). Araban 2007ko apirilaren 18ko 340/07 Foru Aginduan erregulatua.
 - *Gasterosteus aculeatus* (Pez Espinoso, Arrain hiruarantza). Bizkaian 2008ko abenduaren 9ko 186/08 Foru Dekretuan erregulatua.
 - *Galemys pyrenaicus* (Desmán del Pirineo, Muturluze piriniarra). 92/43/EE Zuzentarauaren II eta III eranskinak. Gipuzkoan 2004ko maiatzaren 12ko Foru Aginduan erregulatua.
 - *Hydrobates pelagicus* (Paiño europeo, Ekaitz-txori txikia). 79/409/CEE Zuzentarauaren I. eranskina eta 91/244/CEE Zuzentaruua. Bizkaian 2006ko ekainaren 19ko 116/06 Foru Dekretuan erregulatua.
 - *Hyla meridionalis* (Ranita meridional, Hegoaldeko zuhaitz-igela). 92/43/EE Zuzentarauaren IV. eranskina. Gipuzkoan 1999ko azaroaren 10eko Foru Aginduan erregulatua.
 - *Lutra lutra* (Nutria común, Igaraba arrunta). 92/43/EE Zuzentarauaren II eta IV. eranskinak. Araban 2004ko urriaren 27ko 880/04 Foru Aginduan erregulatua.
 - *Mustela lutreola* (Visón europeo, Bisoi europarra). 92/43/EE Zuzentarauaren II eta IV. eranskinak. Araban 2003ko azaroaren 7ko 322/03 Foru Aginduan erregulatua; Bizkaian, 118/2006 Foru Dekretuan; eta Gipuzkoan, 2004ko maiatzaren 12ko Foru Aginduan.
 - *Phalacrocorax aristotelis* (Cormorán moñudo, Ubarroi mottoduna). Bizkaian 2006ko ekainaren 19ko 112/06 Foru Dekretuan erregulatua.
 - *Riparia riparia* (Avión zapador, Uhalde-enara). Araban 22/2000 Foru Dekretuan erregulatua.
 - *Salaria fluviatilis*, (Blenio, Ibai kabuxa). Araban 2002ko ekainaren 12ko 351 Foru Aginduan erregulatua.
 - *Squalius pyrenaicus* (Zaparda, Iparraldeko katxoa). 339/2007 Foru Aginduan erregulatua.

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren (isurialde kantauriarra eta mediterranea) arauzko erregulazioan ere hartu ziren aintzat ingurumen-plangintza horiek guztiak.

1.6.- INPAKTUAK ERAGIN DITZAKETEN JARDUNEN IDENTIFIKAZIOA

Ingurunean zuzenean esku hartzeko edo jarduteko proposamen zehatzak planteatzen ez dituen dokumentu arautzailea eta erregulatzaileria den aldetik, Planak ez du inpakturik eragingo.

Ibaitan edo horien ertzetan esku hartzeko berriazko ekintzak planteatzen

dituzten planetan, programetan edo proiektuetan identifikatu eta ebaluatu beharko dira inpaktuak eta ezarri beharko dira, hala badagokie, neurri zuzentzaile egokiak.

1.7.- PLANA GAUZATZEKO FASEAK

Indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planaren dokumentuan, ezta horren Aldaketaren dokumentuan, ez da aurreikusten Plana hainbat fasetan gauzatzea edo garatzea. Izan ere, ibai-ibilguen inguruko lurraldea antolatzeko izaera arautzailea edo erregulatzailerak duten iraunaldi zehatzik gabeko dokumentuak dira; dokumentu iraunkorrak dira.

1.8.- HAUTEMAN DIREN INFORMAZIO HUTSUNEAK

Lurraldearen Arloko Planak indarrean izan den 13 urteetan, eta Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren dokumentuak idazteko prozesuan, ez da funtsezko informazio-hutsune adierazgarririk hauteman.

1.9.- HERRITARREN PARTE HARTZEA

Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planen dokumentua formulatu eta bideratu zenean, Planak estamentu administratibo guztien artean –eta, oro har, herritarren artean– hedatzeko programa zabala bete zen. Gainera, Planak onartu ostean, Eusko Jaurilaritzak jendaurrean eman zuen argitara.

Era berean, Lurraldearen Arloko Planen Aldaketa hau formulatzean eta bideratzean, herritarrek parte hartzeko prozesua beteko da. Testuinguru horretan, hain zuzen ere, sartzen da Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren ingurumen-inpaktuaren egokitzapen baterako ebaluazioari buruzko azterlan osagarri hau.

2.- BESTE PLAN EDO PROGRAMA BATZUEKIKO ELKARRERAGINEN AZTERKETA

2.1.- PLANAREN EDUKIEKIN ETA, ONDORIOZ, ALTERNATIBEN SORRERAREKIN ELKARRERAGINA IZAN DUTEN ETA JADA EBALUATU DIREN HIERARKIKOKI GORAGOKO LURRALDE ANTOLAMENDUKO PLANEN EDO PROGRAMEN ARTEZTARAUAK ETA IRIZPIDEAK IDENTIFIKATZEA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa lantzean, goragoko lerruna duten honako lurralde-antolamenduko planen edo programen ondoriozko artezpideak eta irizpideak ebaluatu eta txertatu dira –plan edo programa horietako asko aintzat hartu ziren jada indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Plana idazteko garaian–:

- Euskal Autonomia Erkidegoko Lurraldearen Antolamendurako Artezpideak.

Zehazki, Lurraldearen Arloko Planaren Araudiaren A.1. puntuan honakoa adierazten da hitzez hitz:

"EAEko Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Planak Lurraldearen Antolamendurako Artezpideen irizpideak, Lurrazaleko Uren inguruko 5.2.D -5.2. Ingurune Fisikoaren Elementu eta Prozesuei buruzko Artezpide Orokorrak- eta 6.8.7. -6.8. Ingurune Fisikoaren Antolamendu Kategoriak- epigrafeei dagozkienak, garatzen eta xehetasunez azaltzen ditu."

- Hidrologiko Planak

Gaur egun indarrean dagoen Kantauriko Plan Hidrologikoa III berrikuste prozesuan dago, EAEko arroen plan hidrologikoak eginez. EAEko ibaiak eta errekek antolatzeko Lurralde Plan Sektorialaren Aldaketa dokumentu honetako araudia eratzeko, indarrean dagoen araudi osoaz aparte aintzat hartu da, halaber, Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoaren Proposamenean (BOE 106, 2011-5-4koa) jasotako "Uholdeen aurrean babestea" araudiaren azkeneko berrikuspena. Gaur egun tramitazio bidean dagoen araudi horrek, Uraren Euskal Agentziaren (URA) eta Kantauriko Ur Konfederazioaren artean adostutako edukiak ditu.

- Lurraldearen Zatiko Planei dagokienez, Ibaiak eta Ertzak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa, Araudiaren testu aldatuaren E.2.4.1 eta E.2.5. puntutan, honakoa dioten arauzko zehaztapena gaineratu dira :

"E.2.4. LURZORUAREN BERARIAZKO ERREGIMENA ETA JARDUERAK 100 URTEKO ERREPIKA-DENBORAN URAK HAR DITZAKEEN ETA LEHENTASUNEZKO FLUXU-EREMUTIK KANPO DAUDEN EREMUETAN

1. Eremu landatarretan eta gaur egun urbanizatuta ez dauden zonetan.

Irizpide orokor gisa, eremu hauetan berezko uholdegarritasunarekin bateragarriak diren erabilerak jorratzea komeni da, ez besterik.

Oro har, zona hauetan ez da onartuko, beraz, eraikuntza eta hirigintza erabilera berririk, ez behin-behineko azpiegitura elementu berririk edo ibilguaren paraleloan ipinitako azpiegitura linealik¹, ezta horiek ahalbidetzeko luraren morfologia aldatuko duen jarduerarik ere (bideratze-lanak, betelanak, eta abar), non eta ez diren Plan honen aurretik hiri-lurzoruztat edo lurzoru urbanizagarritzat sailkatutako lurzoruak edota dagokion Lurraldearen Arloko Planean programatutako lurralde mailako hirigintzako garapen berriak".

"E.2.5. LURZORUAREN BERARIAZKO ERREGIMENA ETA JARDUERAK 100 ETA 500 URTE BITARTEKO ERREPIKA-DENBORAKO UHOLDEEK URPEAN HAR DITZAKETEN EREMUETAN

Eremu hauetan, berezko uholde arriskuarekin bateragarriak diren erabilerak jorratzea komeni da. Dena den, eta batez ere dagoeneko urbanizatuta dauden edota neurri batean hirigintzaren aldetik garatuta dauden eremuetan edota, hala dagokionean, kasuan kasuko lurralde plan partzialak zehazten duenetan, hirigintzako jarduera berriak edo azpiegitura linealak ahalbidetu ahal izango dira (komunikazioak, azpiegitura puntualak, etab.), ondoko baldintza hauek betez gero:

- Saihestu egingo da kalteak izan ditzakeen zerbitzu edo ekipamendurik edota funtsezko azpiegitura publikorik jartzea, hala nola ospitaleak, ikastetxe edo osasun zentroak, zahar edo urritu fisiko edo psikikoen etxeak, kanpalekuak, suhiltzaile parkeak, babes zibileko zerbitzuen instalazioak edo antzekoak.

Dena den, eta aparteko kasu gisa, onartu ahal izango dira 500 urteko errepika-denborako uholdeari dagokion ur-laminaren kotatik gora jartzen direnean eta uholde handiek eragindako larrialdi egoeretan horietara iristeko modua bermatuta dagoenean.

- Bestelako aprobetxamenduetarako, hiri garapena edota komunikazio azpiegiturak

¹ Komunikazio azpiegituren eta lurpeko kanalizazioen gurutzaguneak izan ezik, baldin eta ibilguaren huste-gaitasuna nabarmen murrizten ez badute.

eta beste azpiegitura batzuk egitea baimendu ahal izango da, beti ere 500 urteko errepika-aldiko uholdeak hartuko ez duen kotan. Kasu horretan, arrisku-egoeretan jarduteko aukera emango duten neurri zuzentzaile bakanak hartu ahal izango dira. Neurri zuzentzaile horien helburua, pertsonengan eta ondasunetan gerta litezkeen kalteak minimizatzea izango da, eta lehendik zutik dauden eraikinen urrakortasuna ezabatzea; horretarako, egiturazko hobekuntzak planteatu ahal izango dira eraikinetan, sarbideetan eta bide sarean.

- Neurri zuzentzaileen proiektuak justifikatzeko, ingurune azterketa hidrauliko zehatz bat eskatu ahal izango da; honexek zehaztu eta justifikatu beharko ditu kasuan kasuko jarduera egingarri bihurtuko duten beharrezko neurri zuzentzaileak, kalteak murrizteko edota kalteak jasateko arriskua deuseztatzekeo sartutako hobekuntzekin batera. Era berean, E.2.2 epigrafean zerrendatutako zehaztapen orokorrak jaso eta beteko dira.

Edonola ere, neurri horiek onargarriak izan beharko dute ingurumenaren aldetik, eta ez dute inguruan lehendik dagoen urpean geratzeko arriskua areagotu behar”.

Kasu guztietan egiaztatu da Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren eta plan edo programa horien guztien arteko bateragarritasuna. Gainera, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren ondorioz ingurumenean sor daitekeen eragina positiboa dela ere egiaztatu da.

Halaber, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren esparruan eragina duten naturaren eta ingurumenaren babesari buruzko berariazko plan edo programa guztiak hartu dira aintzat (2.3. epigrafean zehatz-mehatz zerrendatzen direnak).

2.2.- INGURUMEN ARLOKO, NATURA BALIABIDEEN KONTSERBAZIOAREN ARLOKO EDO GARAPEN IRAUNKORRAREN SUSTAPENAREN ARLOKO HELBURUAK ETA KONPROMISOAK (INGURUMENENKO ESPARRUKO PROGRAMA, ETAB.), ADMINISTRAZIO XEDAPENAK ETA LEGERIA, NAZIOARTEKOAK, EUROPAR BATASUNENKOAK, ESTATUKOAK EDO AUTONOMIA ERKIDEGOKOAK. PLANA EDO PROGRAMA LANTZEAN ESTRATEGIA ETA HELBURU HORIEK AINTZAT HARTU IZATEKO MODUAREN AZTERKETA

Indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planak onartu ostean, Europar Batasunak Uraren Esparru Arteztaraua onartu du -2000/60/EE Arteztaraua, urriaren 23koa, uren politikaren esparruan jarduteko esparru komunitarioa ezartzen duena-. Era berean, Eusko Legebiltzarrak Uraren Legea onartu du (1/2006 Legea, ekainaren 23koa). Aldaketaren xedea da Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzekeo Lurraldearen Arloko Planaren zehaztapenak Uraren Esparru Arteztarauaren -2000/60/EE Arteztarauaren-xedapenekin eta Eusko Legebiltzarreko 1/2006 Uraren Legearen xedapenekin homologatzea.

Era berean, gaur egungo Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzekeo Lurraldearen Arloko Planaren indarraldian, Natura 2000 Sarea ezarri da Euskal Autonomia Erkidegoan. Europako Batzordearen 2004ko abenduaren 7ko 2004/813/EE erabakiak eta 2006ko uztailaren 19ko 613/2006/EE erabakiak Garrantzi Komunitarioko Lekuen zerrenda onartu dute, Kontseiluaren 92/43/EEE Arteztarauarekin bat eginik. Era berean, Eusko Legebiltzarrak onartu egin du urei buruzko 1/2006 Legea, ekainaren 23koa. Aldaketa honi dagokio ur ibilguen ertzak antolatzekeo LPSekeo xedapenak homologatzea, betiere Uraren Esparru Arteztarauan, 2000/60/EE, ezarritako xedapenekin bat, eta Eusko Legebiltzarrak onartutako 1/2006 Uren legean ezarritakoari jarraituz.

Era berean, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren edukiak lurralde-iraunkortasunaren alorreko gaur egungo erreferente komunitarioetan inkardinatuko dira –"Ingurumenaren eta garapen iraunkorraren arloko politika eta jarduneko programa komunitarioa (COM 23-1992)", "Hiri eta herri iraunkorrei buruzko Europako III. Konferentzia (1996)", "Europar Batasuneko hiri-garapen iraunkorrerako jardun-esparrua (EE 1999)", "Europar Batasunerako garapen iraunkorreko estrategia (2001)"–. Tokiko plangintza idazteko lanen hasiera-hasieratik, tokiko plangintza gidatu behar duten ingurumen-irizpideak hartzen direla aintzat bermatuko da.

Azkenik, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa "Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumeneko Esparru Programara (2007-)" egokitu da. Programa horren konpromiso estrategikoen artean dago ahal den heinean saihestea 100 urteko birgertatze-aldietako ur-goraldietan arriskuan dauden eta gaur egun garatu gabe dauden zonak artifizializatzea.

Halaber, Programa horren jardun-ildoan artean nabarmendu behar da ibaiak edo ibai-tarteak babesteko jardunak sustatzea (ibai eszenikoa edo ibai-erreserba) eta ur-masen naturaltasuna berreskuratzeko leheneratze-jardunak sustatzea, presio morfologikoa urrunduz (oztopoak eta estaldurak kentzea, uholdeetarako babesak aldatzea, ur-bazterreko basoak birsortzea, lurrak eskuratzea, eta abar). Halaber, ibaiak aske uzteko espazioak sustatuko dira uholdeen eragina arintzeko, baita Lurraldearen Arloko Planetan eta azterlanetan identifikatzen diren zonetan uholde makala eta horizontala errazteko ere. Izatez, funtsezkoa izango da egoera ekologiko onaren konpromisoa lortzeko.

2.3.- AZTERGAI DUGUN ESPARRUAN ERAGINA DUTEN INGURUMENA BABESTEKO PLANEN ETA PROGRAMEN IDENTIFIKAZIOA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa lantzean, natura eta ingurumena babesteko honako planen edo programen ondoriozko artezpideak eta irizpideak ebaluatu eta txertatu dira –plan edo programa horietako asko aintzat hartu ziren jada indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planak idazteko garaian–. Kasu guztietan egiaztatu da Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren eta plan edo programa horien guztien babes-zehaztapenen arteko bateragarritasuna. Gainera, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren ondorioz ingurumenean sor daitekeen eragina positiboa dela ere egiaztatu da. Hauek dira aintzat hartu diren planak edo programak :

- Natura 2000 Sarea

Desagertzeko arriskuan diren espezieak edo habitatak dituzten lekuen Europako sare ekologikoa da Natura 2000 sarea. Espezie edo habitat horiek kontserbazio-egoera egokian mantentzea izango da sarearen helburua (habitatei buruzko 92/43/EEE Arteztaraua, habitat naturalak eta basafauna eta basafloa kontserbatzeari buruzkoa). Kontserbatzeko Zona Bereziak (KZB), KZB izendatu behar diren Garrantzi Komunitarioko Lekuak (GKL), Garrantzi Komunitarioko Lekuek eta Hegaztiak Babesteko Zona Bereziak osatzen dute Sarea. Ibai-ibilguzuei dagokienez:

- Natura 2000 Sareko lekuen barruan hainbat tamainatako ibai-ibilguak sar daitezke (Kontserbatzeko Zona Bereziak eta ibai-ibilguak dituzten Hegaztiak Babesteko Zona Bereziak).
- Ibai-ibilguak berak izan daitezke Natura 2000 Sareko leku (ibai-arloko Kontserbatzeko Zona Bereziak, hala nola Urdaibaiko ibai-sarea, Goiko-Oria ibaia, etab.).

Kontseiluaren 92/43/EEE Arteztarauaren arabera eskualde biogeografiko atlantikoko Garrantzi Komunitarioko Lekuen zerrenda onartzen duen 2004ko abenduaren 7ko Batzordearen Erabakiak eta Kontseiluaren 92/43/EEE Arteztarauaren arabera eskualde biogeografiko mediterraneoko Garrantzi Komunitarioko Lekuen lehenengo zerrenda onartzen duen 2006ko uztailaren 19ko Batzordearen Erabakiak definitzen dituzte Natura 2000 Sarearen parte diren lekuak.

Natura 2000 lekuetan plan eta proiektu berriak baimentzerakoan, aintzat hartu beharko da Natura Ondarearen eta Biodibertsitatearen 42/2007 Legeak, abenduaren 13koak, 45. artikuluen 3. eta 4. apartatueta ezarritakoa, 92/43/EEE Habitat Arteztarua egokitzen baitu; hala nola, lege hori aplikatzeko, estatu espainiarrak eta Europako Batzordeak emandako erreferentziak :

- Natura 2000 espazioen kudeaketa. Habitategi buruzko 92/43/EEE Arteztarauaren 6. artikuluko xedapenak (www.ingurumena.net - Ingurumena - Biodibertsitatea - Naturguneak).
- Habitategi buruzko 92/43/EEE Arteztarauaren 6. artikuluen 3. eta 4. idatz-zatietako xedapenei buruzko gida metodologikoa (www.ingurumena.net).
- Habitategi buruzko 92/43/EEE Arteztarauaren 6. artikuluen 4. idatz-zatiari buruzko dokumentu orientagarria.
- 2000 Natura Sarearen kontserbazio arauak (<http://www.magrama.gob.es/es/biodiversidad/temas/red-natura-2000>)

Batzordeak espazio bakoitzerako landutako datuen formulario normalizatueta kontsulta daitezke kontserbazioaren helburuak (www.ingurumena.net) eta parte-hartze publikoko web-orriko helburu libreko dokumentueta (http://www.ingurumena.ejgv.euskadi.net/r49-u95/es/contenidos/informacion/natura_2000/es_10989/participacion.html).

- Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Plana

UNESCOk 1984. urtean izendatu zuen Biosferaren Erreserba, MaB ("Man and Biosphere") programaren barruan. Urdaibaik bere legeria eta kudeaketa tresnak ditu:

- 5/1989 Legea, Urdaibaiko Biosfera Erreserba babesteari eta antolatzeari buruzkoa (145 zk. EHAA, uztailaren 29koa), urriaren 31ko 15/1997 Legeak aldatua.
- Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Plana (242/1993 Dekretua, 27/2003 eta 181/2003 Dekretuek aldatua).
- Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Jarduera Sozioekonomikoak Harmonizatzeko eta Garatzeko Programa (258/1998 Dekretua).
- Jarduera Sozioekonomikoen Harmonizaziorako eta Garapenerako Programa (PADAS). Hau, Erabiltzeko eta Kudeatzeko Egitamu Gidaria (EKEG) bezalaxe, araudia garatzeko tresna bat da, hain zuzen ere Babesteko eta Antolatze Legearen (258/1998 Dekretua, irailaren 29koa) garapenean berezia dagoena.
- Patronatuaren osoko bilkurak, 1997an, Ingurumenaren Interpretaziorako, Ikerketarako eta Hezkuntzarako Erabilera Plana onartu zuen.
- 2004an, Urdaibai Biosfera Erreserbaren artadi kantauriarren Lurralde

Ekintzarako Plana onartu zen.

Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Planak P.4. gisa sailkatu du Biosfera Erreserbaren ibai-sarea, hiri-tarteetan izan ezik: Babes Eremuetako erreken ertzak babesteko zona. Gainera, ibai sare honen gehienak Urdaibai ibai sarea KZB osatzen du, jada hasierako onespina baduena (Biodibertsitaterako eta Ingurumen Partaidetzarako zuzendariaren iragarkia, Ingurumen, Lurralde Antolaketa, Nekazaritza eta Arrantzako sailburuak 2012ko maiatzaren 16an emandako Agindua argitara ematekoa; hau da, Urdaibai eta Gaztelugatxeko San Juan inguruan dauden garrantzi komunitarioko 4 leku Kontserbazioko Zona Bereziak (KZB) izendatzen dituen eta KZB horiek eta Urdaibaiko Badia HBBE kontserbatzeko neurriak onartzen dituen, alegia).

- Espazio Natural Babestuak

Euskal Autonomia Erkidegoko natura babesten duen ekainaren 30eko 16/1994 Legearen indarrez izendatutako Parke Naturalek, Biotopo Babestuek eta Bereziko Arbolak eratzen dute Euskal Autonomia Erkidegoko Espazio Naturalen Sarea:

- 9 Parke Naturalek (Aiako Harria, Aizkorri-Aratz, Aralar, Aramiñon, Gorbea, Izki, Pagoeta, Urkiola eta Valderejo).
- 6 Biotopo Babestuk (Inurritza, Itxina, Laguardiako aintzirak, San Juan Gaztelugatxe, Leitzaran ibaia eta Deba-Zumaiako itsasertzeko tartea).
- 25 Bereziko Arbolak.

Espazio Natural Babestuek berriazko antolamendu eta kudeaketako tresnak dituzte (Baliabide Naturalek Antolatzeko Planak eta Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Planak).

- Euskal Autonomia Erkidegoko Inguru Hezeak babesteko eta antolatzeko Lurraldearen Arloko Plana

Uztailaren 27ko 16/2004 Dekretu bidez behin betiko onartua. Inguru Hezeak babesteko eta antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren II. multzoan, hau da, plan horren antolamendu-esparrua eratzen duten hezeguneetan, Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planarekin gainjarri daitezkeen zenbait espazio sartzan dira, hala nola Barbadun, Butroe, Lea, Artibai, Deba, Urola, Inurritza eta Ori ibaiaren itsasadarrak eta barrualdeko hezeguneak: Astrabuduko ibarreko hezegunea, Bolue haraneko putzuak, eta abar.

Lurralde Plan Sektorial hori indarrean jarri zenetik (2008ko maiatzaren 27ko AGINDUA, 2008-06-23ko EHAA) hiru urtetik gora joan direnez, erabaki da Plan hori aldatu egin behar dela.

Lurraldearen Arloko Planak berriazko zonifikazioa ezartzen du horietako bakoitzerako. Gainera, kostaldeko hezeguneetarako (lehenengo zortzietarako) berriazko matrize batean oinarritutako erabileren eta jardueren erregulazioa ezartzen du (14. art.), nahiz eta zenbait erabilera jarduerak eta erabilerak erregulatzeko matrize orokorrek in lotzen den, eta hori barrualdeko hezeguneetan aplikatzeko da (12. art.).

- Arriskuan dauden espezieak kudeatzeko planak

Ibai-ibilguekin lotuta dauden zenbait fauna-espeziek dituzte berriazko kudeaketa-planak. Ondoren zerrendatzen dira espezie horiek, eta espezie horietako bakoitzaren kasuan honako alderdiak zehaztu beharko dira: batetik, interes komunitarioko espeziea den zehaztu beharko da (92/43/EEE Arteztarauaren "Interes komunitarioko animali eta landare espezieak, kontserbaziorako zona bereziak izendatu beharra dutenak" II. Eranskina eta "Interes komunitarioko animali eta landare espezieak, babes zorrotza beharra dutenak" IV. Eranskina). Hauek dira ibai-ibilguekin lotzen diren espezie horiek:

- *Cobitis calderoni* (Mazkar arantzaduna). Araban apirilaren 18ko 340/2007 Foru Agindu bidez arautua.
- *Gasterosteus aculeatus* (Arantzarraina, Arrain hiruarantza). Bizkaia-n, abenduaren, 9ko, 186/2008 Foru Agindu bidez arautua
- *Galemys pyrenaicus* (Muturluze piriniarra). 92/43/EE Arteztarauaren II. eta IV. Eranskinak. Gipuzkoan 2004ko maiatzaren 12ko Foru Agindu bidez arautua.
- *Hydrobates pelagicus* (Ekaitz-txori europea, Ekaitz-txori txikia). 79/409/CEE ETA 91/244/CEE Arteztarauaren I Eranskinak. Bizkaia-n, ekainaren, 19ko, 116/2006 Foru Agindu bidez arautua.
- *Hyla meridionalis* (Hegoaldeko zuhaitz-igela). 92/43/EE Arteztarauaren IV. Eranskina. Gipuzkoan 1999ko azaroaren 10eko Foru Agindu bidez arautua.
- *Lutra lutra* (Igaraba arrunta). 92/43/EE Arteztarauaren II. eta IV. Eranskinak. Araban urriaren 27ko 880/2004 Foru Agindu bidez arautua.
- *Mustela lutreola* (Bisoi europarra). 92/43/EE Arteztarauaren II. eta IV. Eranskinak. Araban azaroaren 7ko 322/2003 Foru Agindu bidez arautua, Bizkaian 118/2006 Foru Dekretu bidez arautua, eta Gipuzkoan 2004ko maiatzaren 12ko Foru Agindu bidez arautua.
- *Phalacrocorax aristotelis* (Ubarroi mottoduna, Ubarroi mottoduna). Bizkaian ekainaren 19ko 112/2006 Foru Agindu bidez arautua.
- *Riparia riparia* (Uhalde-enara). Araban 22/2000 Foru Dekretu bidez arautua.
- *Salix fluviatilis*, (Ibai kabuxa). Araban 2002ko ekainaren 12ko 351 Foru Agindu bidez arautua.
- *Squalius pyrenaicus* (Iparraldeko katxoa). 339/2007 Foru Agindu bidez arautua.

- Euskal Autonomia Erkidegoko Uholdeen Prebentziorako Plan Integrala

Eusko Jaurlaritzako Herrilan Sailak idatzitakoa, giza arriskuak zein arrisku ekonomikoak prebenitzeko eta murrizteko helburu nagusiarekin.

Era berean, Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planen – eta horren Aldaketaren– lurralde eta ingurumenaren arloko erregulazio-edukiak osatu egingo dira. Onartu diren edo bideratzen ari diren izaera naturalistikoko gainerako Lurraldearen Arloko Planetako xedapenekin osatuko dira erregulazio-eduki horiek:

- Txingudiko baliabide naturalak babesteko eta antolatzeko Plan Berezia.
- Euskal Autonomia Erkidegoko itsasertza babesteko eta antolatzeko Lurraldearen Arloko Plana. 43/2007 Dekretua, martxoaren 13koa, behin betiko onartzen duena.

Lurraldearen Arloko Plan horri dagokionez, eta itsasadarren ertzen lurralde-antolamenduaren erregulazioa koordinatzeko, honako zehaztapena xertatu da Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeko Lurraldearen Arloko

Planaren Aldaketaren Araudiko A.3. epigrafean:

“Itsasadarren ertzetan, behin betiko onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Itsasertza babesteko eta antolatzeko Lurraldearen Arloko Planarekin koordinatuko da antolamendua:

- Lur gaineko urak babesteko lurzoru urbanizaezin gisa sailkatutako lurzorua Plan honetan definitutako baldintzen arabera antolatuko da.
- Plan honetan definitutako antolamendu-baldintzak aplikatuko dira indarrean dauden lurzoru urbanizagarrietan eta hiri-lurzoruetan.
- Haatik, kostaldeko lurraldea den aldetik, kosta-legerian ezarritako mugak aplikatuko dira itsasadarretan.
- Lur gaineko urak babesteko lurzoru urbanizaezinen inguruko lurraldean, berriz, Itsasertza babesteko eta antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren zehaztapenak izango dira aplikatzekoak.

- Euskal Autonomia Erkidegoko Nekazaritza eta Basoak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planarekin
2010eko azaroaren 8ko Agindua, behin-behineko onspenekoa.
- Euskal Autonomia Erkidegoko 2000-2006ko Landa Garapen Iraunkorreko Planarekin
- Euskadiko Baso Plangintzarekin 1994-2030
- Euskal Autonomia Erkidegoko 2007-2012ko Lurzoru Kutsatuei buruzko Planarekin

Azkenik, Kosta Legeriaren ondoriozko erregulazioarekin koordinatzen da Lurraldearen Arloko Planen eta haren Aldaketan jasotzen diren ertzak antolatzeko irizpideen aplikazioa.

3.- PLANAREN ERAGINPEAN DAGOEN ESPARRUAREN INGURUMEN ARLOKO AZTERKETA, DIAGNOSTIKOA ETA BALORAZIOA

3.1.- AZTERGAI DUGUN ESPARRUAREN DEFINIZIOA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren (isurialde kantauriarra eta Mediterraneoa) jardun-esparrua bat dator indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planen guztira jardun-esparruarekin. Horrenbestez, honakoek osatzen dute jardun-esparrua: Euskal Autonomia Erkidegoko ur-ibilgu guztietako –sortzen direnetik urak itsasoratzen dituzten arte– bi aldeetan 100 metroko zabalerako lurzoru-zerrendek, eta urtegien inguruan 200 metroko zabalerako lurzoru-zerrendek.

Kasu jakin batzuetan, LPSaren aplikazio eremua zabalduta egingo da, baldin eta 1/2001 Uren Legearen testu bateginaren 6.2 artikuluan aipatutako arrazoiren bat gertatzen bada, edota, uholde erregimeneko lehentasunezko fluxu-eremuak, ibai-zati jakin baten ertzen batean, 100 metroko zabalera gainditzen badu.

Aztergai den esparruaren definizioa Lurraldearen Arloko Planaren izaeraren eta

helburuaren izaeran eta helburuan oinarritzen da, Euskal Autonomia Erkidegoko isurialde mediterraneoko ibaien eta erreken ertzen lurralde-antolamenduaren erregulazioa baita Planaren funtsa eta helburua.

3.2.- INGURUNEAREN DESKRIKAPENA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren (isurialde kantauriarra eta Mediterraneo) dokumentu honen helburua da Euskal Autonomia Erkidegoko sare hidrografikoarekin guztira muga egiten duten espazioen lurralde-antolamendua arautzea.

Horrenbestez, alde-on batean, ibar meharren hondoetatik bideratzen diren ibilbide laburreko eta aldapa handiko ur-ibilguk osatzen dute ingurunea, eta erabakigarriak dira paisaian zein lurraldearen funtzionaltasunean eta antolamenduan. Euskal Autonomia Erkidegoko, batez ere, isurialde kantauriarrean, ibaiak eta haranak funtsezko faktoreak dira habitat espazialaren definizioan eta hierarkizazioan. Horrez gain, funtsezko elementuak dira komunikazio-sistemen konfigurazioan eta azpiegitura-sarean antolamenduan.

Horregatik guztiagatik, ibai-ibilguen tratamenduaren analisia eta ur-bazterren hirigintza-okupazioaren egoeraren analisia aurretiazko urrats saihestezina da Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketan planteatzen den ertzen antolamenduari begira. Izatez, ibaien eta horien espazio-jabariko esparruen tratamendu orekatua funtsezkoa eta ezinbestekoa da gure geografia egoki gobernatzeko, betiere lurraldearen ingurumen-balioak babesteko ikuspegitik zein erregulazio hidraulikoaren eta espazio biztanduen hirigintza-antolamenduaren ondoriozko arazoan haztapen justuaren ikuspegitik.

Euskal Autonomia Erkidegoko isurialde kantauriarreko sare hidrografikoari dagokion ingurune geografikoaren deskribapen xehatua aztertzei hona jo beharko da: Orain aldaketaren helburuan, Eusko Jaurlaritzak argitara eman eta indarrean dagoen Ertzen Lurraldearen Arloko Planen dokumentuaren Memoriaren 3. kapitulura Lurraldearen Arloko Planaren, eta ingurumenaren, hidraulikaren eta hirigintzaren arloko osagaien gaikako mapen bildumetara.

3.3.- INGURUMEN BALIABIDE BALIAGARRIAK

Ondoren, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketan ezarritako erregulazioan babes bereziaren mende dauden ingurumen-baliabide baliagarritzat jotzen diren lurralde-esparruak zerrendatuko dira:

- **Lehentasuneko Interes Naturalistikoko Zonetako Ertzak.**

Lehentasuneko Interes Naturalistikoko Zonetako Ertzak dira:

- Urdaibaiko Biosfera Erreserba
 - URDAIBAICO BIOSFERA ERRESERBA
- Parke Naturalak eta Biotopo Babestuak
 - URKIOLAKO PARKE NATURALA
 - ARALARKO PARKE NATURALA
 - GORBEIAKO PARKE NATURALA
 - AIAKO HARRIKO PARKE NATURALA

- PAGOETAKO PARKE NATURALA
 - AIZKORRIKO PARKE NATURALA
 - RANEROKO PARKE NATURALA
 - ARMINONGO PARKE NATURALA
 - IZKIKO PARKE NATURALA
 - LEITZARANGO BIOTOPO BABESTUA
 - IÑURRITZAKO BIOTOPO BABESTUA
 - DEBA-ZUMAIA ITSASERTZEKO TARTE BIOTOPO BABESTUA
 - ITXINAKO BIOTOPO BABESTUA
 - LAGUARDIAKO URMALAK BIOTOPO BABESTUA
 - SAN JUAN GAZTELUGATZEKO BIOTOPO BABESTUA
 - AÑANAKO DIAPIROA
 - GASTEIZKO MENDI EREMUA
- Txingudiko Plan Berezia
- TXINGUDIKO EREMUA
- "Natura 2000" Europako Sare ekologikoa
- GORBEIA. ES2110009
 - ARAKIL IBAIA ES2110023
 - ARNO. ES2120001
 - AIZKORRI-ARATZ. ES2120002
 - IZARRAITZ. ES2120003
 - UROLA IBAIA. ES2120004
 - ORIA GARAIA. ES2120005
 - PAGOETA. ES2100006
 - GARATE-SANTA BARBARA. ES2120007
 - ERNIO-GAZUME. ES2120008
 - INURRITZA. ES2120009
 - ORIA IBAIA. ES2120010
 - ARALAR. ES2120011
 - ARAXES IBAIA. ES2120012
 - LEITZARAN IBAIA. ES2120013
 - ULIA. ES2120014
 - URUMEA IBAIA. ES2120015
 - AIAKO HARRIA. ES2120016
 - JAIZKIBEL. ES2120017
 - TXINGUDI-BIDASOA. ES2120018
 - ARMAÑÓN. ES2130001
 - ORDUNTE. ES2130002
 - BARBADUN IBAIA. ES2130003
 - ASTONDOKO DUNAK. ES2130004
 - SAN JUAN GAZTELUGATXE. ES2130005
 - URDAIBAICO IBAI SAREA. ES2130006
 - URDAIBAICO ITSASERTZEKO ZONAK ETA PADURAK. ES2130007
 - URDAIBAICO ARTADI KANTAURIARRAK. ES2130008
 - URKIOLA. ES2130009

- LEA IBAIA. ES2130010
- ARTIBAI IBAIA. ES2130011
-
- Lurraldearen Antolamendurako Arteztarauetako Hirigintza Intereseko Eremuak
 - 1. RANERO - JORRIOS
 - 3. AIZKORRI
 - 4. ENTZIA
 - 5. PAGOETA
 - 6. GAZTELUGATXE-MATXITXAKO
 - 7. GORLIZ-ARMINTZA
 - 8. ARMINTZA - BAKIO
 - 9. OTOIO MENDIA ETA ITSASLABARRAK
 - 10. ZIERBENAKO EREMUA
 - 11. POBEÑAKO PADURAK ETA LA ARENA HONDARTZA
 - 12. MENDEXA – BERRIATUKO KOSTALDEKO SAKONUNEAK
 - 13. ORDUNTEKO MENDIAK
 - 14. JAIZKIBEL MENDIA
 - 15. BIDASOAKO PADURAK ETA TERRAZAK
 - 16. ULIAKO ITSASLABARRAK
 - 17. GETARIAKO SAN ANTON (SAGUA)
 - 18. MUTRIKU-SATURRARANGO ITSASLABARRAK
 - 19. MENDIZORROTZEKO ERREKAK
 - 20. AITZURI (MENDATA) - ZUMAIA
 - 21. UROLAREN BOKALEA
 - 22. INURRITZAKO DUNAK ETA ITSASADARRA
 - 23. GARATE - SANTA BARBARA
 - 24. ARNO MENDIA - OLATZ
 - 25. AGINAGAKO URTEGIA
 - 26. ANDUTZ MENDIA
 - 27. ORIAKO ITSASADARREKO PADURA ENKLABEAK
 - 28. HARANERREKA HARANA
 - 29. ATXULONDO - ABALUZ
 - 30. IZARRAITZ
 - 31. ADARRA - USABELARTZA
 - 32. ERNIO - GAZUME
 - 33. KARAKATE - IRUKURUTZETA - AGERRE BURU
 - 34. MURUMENDI
 - 35. ARAXES - JAZKUGAÑE ETA BASABE
 - 36. GOROSTIAGA MENDIA (SATUI)
 - 37. ALBINAGOIKO PAGADIA
 - 39. GODAMO MENDIKO HARIZTIA
 - 51. UDALAITZ
- Arriskuan dauden espezieen 2000 Natura sarean jaso gabeko Interes Bereziko Eremuak.

- *Cobitis calderoni* (Lamprehuela, Mazkar arantzaduna). Araban 2007ko apirilaren 18ko 340/07 Foru Aginduan erregulatua.
- *Gasterosteus aculeatus* (Pez Espinoso, Arrain hiruarantza). Bizkaian 2008ko abenduaren 9ko 186/08 Foru Dekretuan erregulatua.
- *Galemys pyrenaicus* (Desmán del Pirineo, Muturluze piriniarra). 92/43/EE Zuzentarauaren II eta III eranskinak. Gipuzkoan 2004ko maiatzaren 12ko Foru Aginduan erregulatua.
- *Hydrobates pelagicus* (Paiño europeo, Ekaitz-txori txikia). 79/409/CEE Zuzentarauaren I. eranskina eta 91/244/CEE Zuzentaria. Bizkaian 2006ko ekainaren 19ko 116/06 Foru Dekretuan erregulatua.
- *Hyla meridionalis* (Ranita meridional, Hegoaldeko zuhaitz-igela). 92/43/EE Zuzentarauaren IV. eranskina. Gipuzkoan 1999ko azaroaren 10eko Foru Aginduan erregulatua.
- *Lutra lutra* (Nutria común, Igaraba arrunta). 92/43/EE Zuzentarauaren II eta IV. eranskinak. Araban 2004ko urriaren 27ko 880/04 Foru Aginduan erregulatua.
- *Mustela lutreola* (Visón europeo, Bisoi europarra). 92/43/EE Zuzentarauaren II eta IV. eranskinak. Araban 2003ko azaroaren 7ko 322/03 Foru Aginduan erregulatua; Bizkaian, 118/2006 Foru Dekretuan; eta Gipuzkoan, 2004ko maiatzaren 12ko Foru Aginduan.
- *Phalacrocorax aristotelis* (Cormorán moñudo, Ubarroi mottoduna). Bizkaian 2006ko ekainaren 19ko 112/06 Foru Dekretuan erregulatua.
- *Riparia riparia* (Avión zapador, Uhalde-enara). Araban 22/2000 Foru Dekretuan erregulatua.
- *Salaria fluviatilis*, (Blenio, Ibai kabuxa). Araban 2002ko ekainaren 12ko 351 Foru Aginduan erregulatua.
- *Squalius pyrenaicus* (Zaparda, Iparraldeko katxoa). 339/2007 Foru Aginduan erregulatua.

- **Ondo kontserbatutako landaredia duten ertzak**

Ibilguen ur-bazterretan dagoen landarediaren kontserbazio-egoeraren arabera definitzen da klase hori, eta babestu beharreko landaredia duten ertzen tarteak hautatzen dira:

- Ondo kontserbatutako haltzadia: haltzadi kantauriarra deritzan galeria-basoa da Euskal Herriko isurialde kantauriarreko ur-ibilguen inguruko baso naturala. Haltza (*Alnus glutinosa*) da zuhaitz-espazio nagusia, eta batzuetan bakarra. Alabaina, batzuetan beste espezie batzuekin batera ageri da, hala nola lizarrarekin (*Fraxinus excelsior*), eta, hein txikiago batean, haritz kandudunarekin (*Quercus robur*), etab. Maiz zuhaixka ugari ageri da, eta horien artean sahatsak (*Salix* sp.) eta hurritzak (*Corylus avellana*) nabarmentzen dira. Hasiera batean, ur-ibilguen ondo-ondoko lurrak okupatzeaz gain, urpean gera daitezkeen ibar lauen zati handi bat ere okupatzen dute. Gaur egun, kasurik onenean, zuhaitz ilara bat edo ilara gutxi batzuk baino ez dira kontserbatzen.
- Itsasadarretako hezeguneetako berezko landaredia : itsasaldien eta

uraren gazitasunaren arabera, lore itxura eta osaera bereiziko landaretza zerrendak ezartzen dira: *Zostera marina* eta *Z. noltii* belardiak, *Spartina maritima* eta *S. alterniflora* zerrenda, berariaz padurakoa den landaretza zerrenda, *Juncus maritimus* askoko zerrenda, eta *Elymus pycnanthus* eta *E. repens* komunitateak.

- **Higadura, irristatze eta/edo akuiferoen urrakortasunaren arloko arriskua duten zonak**

Zona horren barruan sartzen dira:

- Higadura-arriskua eta/edo irristatze-arriskua duten zonetako ertzak (Lurraldearen Antolamendurako Arztepideetako baldintzatzaile gainjarria). Ibilgutik hurbil dauden eta higadura arazoak izateko eta irristatze handi samarrak jasateko arriskua duten lurzoru urrakorreko eta/edo mazela ezegonkorreko eremuak dira. Higadura aktiboko zonetan sartzen dira lurrazaleko irristatzeen zonak eta mazelen ezegonkortasunekoak, Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Sailburuordetzak helarazitako inbentarioaren arabera.
- Akuiferoen urrakortasun handiko edo oso handiko zonak (Lurraldearen Antolamendurako Arztepideetako baldintzatzaile gainjarria), betiere Euskal Autonomia Erkidegoko akuiferoen poluzioarekiko urrakortasuneko maparen arabera (Ingurumen Sailburuordetza).

- **Leheneratu beharreko ertzak**

Zabortegiak, hondakindegia, lur-erazketak, betelanak, ubideratze-lanak eta abar agertzeagatik narriatuta dauden ertzak eta ur-bazterrak. Beste edozein arrazoi batengatik kalitate ekologikoa murriztuta duten eta kalitate hori aktiboki berreskuratu behar duten ibai-tarteak ere sartzen dira kategoria honetan.

Orain indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planen mapetan islatzen dira grafikoki zonifikazio horiek. Ingurumen-osagaiaren alderdiak. A.2.1. eta A.2.29. arteko mapak, eta B.2.1. eta B.2.24. artekoak, 1/35.000 eskalakoak.

Horrez gain, ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioari buruzko Azterlan honetan egiaztatu ahal izan denez, eragin positiboa du Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren eraginpean dauden ibai-ibilguak antolatzeko neurriak ingurumen-garrantzi berezia duten honako elementuetan aplikatzeak:

- Flora eta landaredirako interesa duten eremuak
 - a) Arriskuan dauden Espezieen Euskal Zerrendan sartzen diren flora eta faunako espezieen populazioen edo banakakoen banaketa-eremua.
 - b) Interes komunitarioko espezieak (92/43/EE Arzteparaua - Natura 2000 Sarea): taxoietan, horiekin zuzenean lotzen diren espezieak ez ezik, umatzeko, elikatzeko eta ugaltzeko habitatak ere hartuko dira aintzat.
 - c) Ur-bazterreko baso helduak eta ondo osatuak, eta flora bereziko espezieen eta/edo arriskuan dagoen florako espezieen habitat diren erreka txikiak.

- Korridore ekologikoak

Euskal Autonomia Erkidegoko korridore ekologikoen sarea honako helbide honetan kontsulta daiteke: www.ingurumena.net - Ingurumena - Biodibertsitatea. Espezien joan-etorrietarako iragazkortasun handiagoko lerro edo iraganbide baten inguruan antolatutako egiturazko elementuek osatzen dute:

- Espazioak-gunea. Babes-irudiren bat duten ekosistema bereziki garrantzitsuak dira.
- Loturako korridoreak eta loturako eremuak: habitat naturalak eta erdi-naturalak dira. Lotura-funtzioan garrantzi handiena duten elementuak dira.
- Moteltze-eremuak: nekazaritza eta baso-lanetako erabilerak nagusi dira.
- Leheneratze ekologikoko eremuak: zona degradatuak.
- Lotura-interes berezia duten ibai-tarteak: lotura-funtzioa duten ibilguak eta ur-bazterrak.

Oro har, Euskal Autonomia Erkidegoko tamaina handieneko ibai-ibilguak jo dira lotura-interes bereziko ibai-tarte gisa; nolahi ere, tamaina txikia baina kokaleku estrategikoa duten ibaiak ere sartu dira kategoria horretan. Etengabeko lurralde-fluxua ahalbidetzen dute, eta Natura 2000 Sarearen koherentzia bermatzeko funtsezko oinarria dira.

Halaber, Arabako Lurralde Historikoko konektagarritasun ekologikoari eta paisajistikoari buruzko azterlana ere hartu da aintzat.

- Pasaia

Lurraldearen Arloko Planak antolatutako ibai-ibilguetako batzuk Euskal Autonomia Erkidegoko Paisaia Berezien eta Apartekoen Katalogoaren aurreproiektuan barne hartzen dira (www.ingurumena.net - Ingurumena - Biodibertsitatea) eta/edo Arabako Paisaia Berezien eta Apartekoen Katalogoan.

- Kultura-ondasunak

Planaren esparruan askotariko ondare-elementu eta hobi arkeologiko kopuru handia dago, eta Euskal Kultura Ondareari buruzko 7/1990 Legearen babesean egindako izendapenak dituzte.

- Nekazaritza-lurzoria

Oro har, ibaietan jalkinen bilkinak arras erraztu du nekazaritza-balio handiko lurzorua agertzea, eta lurzoru horiek babestu beharreko ondasunak dira. Bestalde, nekazaritza-ustiapena hainbeste zabaldu da ibai-ibilguetarantz ur-bazterrak degradatu dituen.

- Euskal Autonomia Erkidegoko Espazio Natural Garrantzitsuen Katalogo Irekia

- Ingurumen-arloan sentikorrek diren zonak

Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumena babesten duen otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorraren 51. artikuluan eta hirugarren xedapen gehigarrian

definitu dira.

3.4.- LURRALDEAREN INGURUMEN UNITATE HOMOGENEOEN IDENTIFIKAZIOA, ERTZEN ANTOLAMENDUAREN IKUSPEGITIK

Ibaien eta Erreken Ertzen Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren ikuspegitik, honako esparruak identifikatzen dira ingurumen-unitate homogeen gisa, betiere ibaien ur-bazterren barruan Uren Zuzendaritzak ezarritako sailkapenaren arabera berezita:

- **Lehentasunezko fluxu-eremuan dauden eta urak har ditzakeen eremuak.**
- **100 urteko errepika-denboran urak har ditzakeen eta lehentasunezko fluxu-eremutik kanpo dauden eremuak.**
- **100 eta 500 urte bitarteko errepika-denboran urak har ditzakeen eremuak.**
- **500 urteko errepika-denborako uholde arriskuko orbanetik kanpo dauden eremuak.**

Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeko Ur Agentziak landutako edo homologatutako azterlan hidraulikoak. Azterlan hidrauliko horietako uholde-arriskuari buruzko kartografian definitzen dira esparru espazial horiek edo ingurumen-unitate homogeen horiek.

4.- PLANEAN AINTZAT HARTUTAKO ANTOLAMENDU ALTERNATIBEN INGURUMEN AZTERKETA

4.1.- AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBAK

Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa idazteko lanak egitean, hainbat aukera aztertu dira:

- “Oso-osorik berraztertze” aukera:
 - Lehenik, indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planak berraztertzearen ikuspegitik lan egiteko aukera hartu zen aintzat. Berraztertze horretan, araudia erregulatzeko alderdi jakin batzuk berriro aintzat hartzeko aukerarekin batera, beste alderdi orokor batzuk ere hartu dira kontuan, hala nola Planaren osotasunaren dokumentuak eta planoak eguneratzea ingurumenaren, hidraulikaren eta hirigintzaren ikuspegi hirukoitzetik.
Lurraldearen Arloko Planak onartu zenetik 13 urte besterik igaro ez denez gero, goizegi deritza lan hau ekiteari eta oraingo lan sinpleago batekin hastea erabaki da. Aldaketa partziala egitearen aldeko hauta egin da, funtsezkoak ez diren alderdi batzuk aldatuko dituen.
- “0” aukera edo “ez esku hartzeko” aukera:
 - Bigarren, Lurraldearen Arloko Planak urpean gera daitezkeen zonetarako ezartzen duen erregulazioari eusteko aukera hipotetiko ere hartu da aintzat. Dena den, zona horietarako beste erregulazio bat egiteko aukeraren alde egin da. Horrela, ur-ibilguetako ertzetan urpean gera daitezkeen zonen lurralde-erreserba optimizatuko da, betiere ingurumenaren eta naturaren babes zabalagoaren ikuspegitik.

Izatez, ordezeko aukera hori da Lurraldearen Arloko Planaren aldaketa-dokumentu honen eduki nagusia.

- "Kide hidraulikoaren arabera araudi espezifikokoaren berrikustea" aukera :
 - Bestalde, eta Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren berriazko ikuspegitik, hirigintza-erregulazioa modu haztatuan modulatzeko, betiere nahiko artifizializatuta edo oso artifizializatuta dauden ibai-esparruetan urpean gera daitezkeen zonetan zehaztu egin da. Dena den, oztopo hidraulikoak ezabatuko direneko agertoki integratuak eta uholdearen arriskuaren minorazioa aintzat hartuko dituzten azterlan hidraulikoekin lotuko da.

4.2.- EZ ESKU HARTZEKO AUKERAREN INGURUMEN AZTERKETA

Ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioa egiteko prozedura arautzen duen 183/2003 Dekretuaren Eranskinaren 4.2. puntuan aditzera ematen den moduan, "0" aukera edo "ez esku hartzeko" aukera aplikatzearen ondorioak ebaluatu beharko dira, betiere Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketan aintzat hartzen diren antolamendu-aukeren ingurumen-azterketarekin batera.

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren kasuan, indarrean dagoen Lurraldearen Arloko Planei bere horretan eustea da "0" aukera edo "ez esku hartzeko" aukera -1.4. izenburuan aditzera emandako proposamen arau berrik gaineratu gabe-.

Urpean gera daitezkeen ertzen etorkizuneko lurralde-antolamendurako jarraibideak finkatzeko kasuan, "ez esku hartzeko" aukera ez da estrategia onargarria - ingurumenaren, gizartearen eta ekonomiaren alorrean- ertzak babesteko ikuspegi orokorretik. Izatez, ez ditu aintzat hartzen Uraren Esparru Arteztarauaren irizpideak, arriskua prebenitzeko printzipioa eta garapen iraunkorraren oinarriko parametroen optimizazio integratua.

4.3.- ALTERNATIBAK BALORATZEKO INGURUMEN IRIZPIDEAK

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren kasuan, alternatibak baloratzeke ingurumen-irizpideek lurralde-eskala handi baterako kasuistika orokorrari jarraitu beharko diote. Lurralde-iraunkortasuneko ikuspegi integratzaileak hartu beharko dituzte beti aintzat, ingurunean sortzen diren inpaktu orokorren analisiaz gain -eta horrekin guztiz lotuta-. Proposatutako esku-hartzeen ondoriozko gizarte-onuren analisia ere hartuko da aintzat, baita Lurraldearen Arloko Planean lurralde-mailako ingurumen-birkualifikazioko eragiketa osagarritzat jotzen diren neurri babesleen, zuzentzaileen eta konpentsatzaileen eragina ere.

Azterlan honetako hurrengo kapituluetan, beraz, planteatutako esku-hartzeen ingurumen-ebaluazio orokorra egingo da. 5. kapituluaren behar besteko maila orokorrek aztertuko dira Planaren proposamenek ingurumenean izan ditzaketen eraginak. 6. kapituluaren, aldiz, behar besteko maila orokorrek aztertuko dira neurri babesle, zuzentzaile eta konpentsatzaileen proposamenak.

4.4.- UHOLDE ARRISKUAREN MAILAREN ARABERA LURZORUAREN ERABILERA ERREGULATZEKO HAUTATUTAKO ALTERNATIBAREN DESKRIBAPENA ETA BALORIZAZIOA

4.1. idatz-zatian aditzera eman den bezalaxe, aurretiazko alternatiba gisa hartu dira aintzat, batetik, dokumentua "oso-osorik berraztertze" aukera eta, bestetik, "araudi espezifikokoaren kide hidraulikoaren arabera berrikustea" aukera. Era berean, "0" aukera edo "ez esku hartze" aukera ere aztertu da.

Azkenean, garatzeko aukeratu den hautabidea honakoa izan da: "Berariazko araudia berrikustea, osagai hidraulikoaren arabera". Hautabide horretan, lurzorua hirigintzako araudia berriro zehaztu da ibai esparruetan urak hartze arisku moderatua duten eremuetan, edota oso artifizializatuak dauden eremuetan; eta horretarako, oztopo hidraulikoak ezabatu ditzaketen edo uholde-arriskua gutxitu dezaketen eszenatokiak aurreikusten dituzten azterketa hidraulikoetara jo da. Beraz, hautabide hori aztertu egingo da honako Ingurumen Eraginaren Baterako Ebaluaketa honetan.

Urak har ditzakeen eremuen lurralde antolaketan osagai hidraulikoaren arabera erregulazio-irizpide berri hauek sartzearekin lotu nahi dena da uholde-arrisku-eremuko ahultasuna gutxitzea eta uholde-eragin-eremuko kalteak murriztea eta, era berean, bizi-kalitatea hobetzen eta garapen iraunkorraren helburuak lortzen laguntzea.

Irizpide horiek bere eginez gero, lurralde-antolamenduak oso tresna baliagarria izango du hirigintza-garapenean arriskuaren prebentzioa sartzeko. Hala, hirigintza-garapenak ziurak eta uholdeen eraginpean ez daudenak izan daitezkeen bermatuko du. Irizpide horiek, halaber, oso lagungarriak izango dira uholde-lautadak eta urpean gera daitezkeen ertzak funtsean morfologikoki errespetatuta, eraginkortasunez funtzionatzeko, eta hirigintza-garapen desegokiez babestuta garatzeko. Hirigintza-garapeneko jardun desegokiek, kasu gehienetan, ur-sistemen egoera ekologikoa narriatzen dute, eta 2000/60/EE Esparru Arteztaratuaren aurka egiten dute.

Irizpide horien arabera, hainbat esparru bereizi dira urpean gera daitezkeen zonetako lurzorua erabilera erregulatzeko. Hainbat esparru horiek bat datoz uholde-arriskuaren baldintzekin, betiere birgertatze-aldien arabera, arrisku mailako eta Hirigintza-garapeneko maila.

Honako esparru hauek hartu dira aintzat: lehentasunezko fluxu-eremuan urak har ditzakeen eremuak; 100 urteko erreperikazio-denboran urak har ditzakeen eta lehentasunezko fluxu-eremutik kanpo dauden eremuak; 100 eta 500 urte bitarteko erreperikazio-denboran urak har ditzakeen eremuak; eta azkenik, 500 urteko erreperikazio-denborako uholde-orbanek kanpo dauden eremuak. Hauek dira aintzat hartu diren hirigintza-garapeneko mailak: gaur egun urbanizatu gabe dauden zonak eta gaur egun urbanizazio finkatua duten zonak.

Hau da LPSaren Aldaketaren Araudiko E kapituluaren eremu horietako bakoitzarentzako ezarritako araubidea :

E. BERARIAZKO ARAUDIA, OSAGAI HIDRAULIKOAREN ARABERA

E.1. OINARRIZKO ARAUDIA

1. LPSean aplikatu beharreko lurralde antolaketaren irizpide orokorrak –osagai hidraulikoaren arabera– helburu bikoitza du: batetik, urak har ditzakeen eremuetan, batez ere hirigintzako eremuetan, uholde-arriskuaren aurrean babes neurriak hartzea; eta bestetik, lurzorua erabilerak erregulatzeko ibai bazterretan eta ur ibilguren inguruan urak har ditzakeen

eremu guztietan.

Bi helburu horiek modu haztatuan eta iraunkorrean tratatzeko, hasteko, bi egoera bereizi behar dira ibai-zati guztietako bazterretan dagoen lurzorua okupazio-egoera orokorraren arabera: landa zonak eta zona hiritartuak.

Landa eremuetako ur ibilguetan, lurralde antolaketako estrategia nagusia, ibilgu horiek naturaren eta ekologiaren arloan zaintzea izango da; eta ondorioz, urak har ditzakeen ibai bazterrak morfologikoki zaintzea, betiere lehentasunezko fluxu-eremua libre uzteari lehentasuna emanez eta, urak har ditzakeen gainerako ibai bazterretan dauden hirigintza ezarpen bakanak babesten saiatuz, halakorik denean. Gainera, ahal bada behintzat, ibai ibilguetan eta urak har ditzakeen zabaldietan ez da okupazio berririk egingo, ezta hirigintza baldintzak aldatuko ere.

Hala eta guztiz ere, hiriguneetako zeharbide gisa eratuak dauden ibai-zatietan, lurralde antolaketako estrategia, honako guztiak bateragarri egitera bideratu behar da: ibilguetako lehentasunezko fluxu-eremuak geroz eta libreago uztea, hiri asentamenduek dituzten baina urak har ditzakeen zonak babesteko jarduerak burutzea poliki-poliki, eta ur ibilguak hiriguneetan drainatzeko baldintza orokorrak hobetzea.

2. Aurrez indarrean zegoen araudiarekin alderatuta, helburu bikoitz horri begira ezarri da, bada, LPS eraberrituaren E kapitulu honen araudi berria. Horrela, bete egiten da Uren Erregelamendu Publikoaren aldaketa onartzen duen 9/2008 Errege Dekretuan ezarritakoa, Uholde Arriskuak Ebaluatzeko eta Kudeatzeko 903/2010 Legegintzako Errege Dekretuan xedatutakoa, eta gaur egun tramitazio bidean dauden lanetan aurreikusitakoa, hau da, Uraren Euskal Agentziak eta kasuan kasuko arrotako Agintaritzek adosturik, tramitazio bidean dauden EAEko Mugapeetako Plan Hidrologikoetan aurreikusitakoa.
3. LPSaren Aldaketa honen lurralde antolaketako erregulazio hidrauliko eta hidrologikoaren oinarria, ibai ibilguak uholdeak eragiteko izan lezaketen arriskuaren inguruko azterketak egitea edo eguneratzea da. Azterketa horietan, ibilgu publikoen, hauen zorpen eta kontrol guneen, eta urak har ditzakeen eremuen mugaketaren kartografia egitea aurreikusi beharko da; eta, funtsezko xedapen gisa, lehentasunezko fluxu-eremuaren definizioa (9/2008 ED) jasoko da bertan.

Azterketa horiek osatzeko, halaber, Uholde Arriskuei buruzko Aurretiazko Ebaluaketa egingo da, baita arrisku mapak eta uholde arriskua kudeatzeko planak ere, betiere 2007/60/CD Arteztarauari jarraituz eta 903/2010 Errege Dekretuan xedatutakoaren arabera. Eta lan horiek, kasuan kasuko Uren Agintaritzak (URA-Ur Konfederazioak) burutuko ditu.

4. Azterketa Hidraulikoak egiteko, "Euskal Autonomia Erkidegoko ibai ertzak eta erreka ertzak (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) antolatze Lurralde Plan Sektorialaren 1. Aldaketa honen Araudian jasota dagoen "Euskal Autonomia Erkidegoan azterketa hidraulikoak egiteko baldintza teknikoak" agirian adierazitako metodologia erabili beharko da derrigorrez.
5. D.2.1 epigrafean xedatutakoari jarraituz, baldin eta Lehentasunezko Natur Intereseko Zonatzat definitutako ibilgu batek uholde arriskua duen hiri-eremu finkatu bat zeharkatzen badu, arrisku hori arindu edo murriztuko duten egiturazko jarduerak bakar-bakarrik gauzatu ahal izango dira, beti ere bidezko prebentzio eta zuzentze neurriak hartuz, eta egiturazko jarduera horiek ingurumenarekiko ahalik eta errespeturik handienaz diseinatzen saiatuta.

E.2. BERARIAZKO ARAUDIA, UHOLDEEN AURKAKO BABESARI BURUZ

E.2.1. LURZORUAREN ERABILERA ERREGIMENA, URAK HARTZEKO ARRISKU MAILAREN ARABERA

Uraren Legearen testu bategineko 11.3 artikuluan aurreikusitakoaren arabera, eta Lur Legearen testu bategina onartzen duen 2/2008 Legegintzako Errege Dekretuak, ekainaren 20koak, xedatutakoari jarraituz, lurzorua erabilerak antolatu egin ditu Lurralde Plan Sektorial honek, urak har ditzakeen eta segidako apartatuetan zehaztuko diren eremu desberdinei begira –betiere Uholde arriskua ebaluatzeko eta

kudeatzeko 903/2010 Errege Dekretuak, uztailaren 9koak, 11., 12. eta 13. artikuluetan aurreikusitakoaren arabera idatzitako uholde arriskuak kudeatzeko planek, LPS onartzeko garaian diotena baldintzatu gabe-. Eta antolaketa horretan ez da aintzat hartu ez landa lurzoru izaera, ezta horretan hiritartze-lanen bitartez zertzen den eraldaketa lurralde eta hirigintza antolamenduaren indarrez babestuta egotea ere (ekainaren 20ko 2/2008 LEDko 12.2 artikulua).

Urak har ditzakeen zabaldien barnean, bereizi egingo da urak har dezakeen zona eta lehentasunezko fluxu-eremua, betiere Jabari Hidrauliko Publikoaren Erregelamendua aldatzen duen 9/2008 Errege Dekretuak eta Uholde arriskua ebaluatzeko eta kudeatzeko 903/2010 Errege Dekretuak ezartzen duten definizioarekin bat.

Bereizketa honen arabera egituratzen da, ondoren, lurzoruaren erabileraren eta urpean gera daitezkeen eremuetako jarduera hidrauliko eta hirigintzako esku-hartzeen erregulazioa, hurren datorren erregulazio-mailaketaren arabera:

- Lurzoruaren erregimen orokorra eta jarduerak urak har ditzakeen eremuetan (E.2.2.).
- Lurzoruaren berariazko erregimena eta jarduerak lehentasunezko fluxu-eremuan sartuta dauden eta urak har ditzakeen eremuetan (E.2.3.).
- Lurzoruaren berariazko erregimena eta jarduerak 100 urteko errepika-denboran uholdeek har ditzaketan eta lehentasunezko fluxu-eremutik kanpo dauden eremuetan (E.2.4.).
- Lurzoruaren berariazko erregimena eta jarduerak, 100 eta 500 urte bitarteko errepika-denborako uholdeek har ditzaketan eremuetan (E.2.5.).

E.2.2. LURZORUAREN ERREGIMEN OROKORRA ETA JARDUERAK URAK HAR DITZAKEEN EREMUETAN

1. Egun dauden hiriguneetan, eta batez ere Uholde Arrisku Garrantzitsuko Eremuen (ARPSI) barnean sartutako zonetan, eta pertsonak eta ondasunak babesteko egiturazko babes-jarduerak garatu behar direnean, Uholde Arriskua Kudeatzeko Planak kasuan kasuko herrirako ezartzen duen babes maila izango da. Aurreikuspen hau egin ezean, eta oro har, bideratze-lana diseinatuko da, hain zuzen hirigunea lehentasunezko fluxu-eremu berritik kanpo eta, ahal bada, 100 urteko errepika-denborako uholde-zonatik kanpo gera dadin.

Edonola ere, uholde kontrako defentsa hauek diseinatzen direnean jarraitu egin beharko da ukitzen den ur-masaren egoera ekologiko ona lortzeko edo mantentzeko printzipioa, ibaiari ahalik eta espaziorik handiena eman eta ibilguari eta ertzei, berriz, ahalik eta naturaltasunik handiena.

Egiturazko babes neurrien artean, kontuan hartu beharko da ibilguetan eta ibilgu-ertzetan dauden oztopo artifizialak (zubiak, betelan artifizialak, presak, etab.) ahal den neurrian kentzea edo murriztea.

2. Arriskua Kudeatzeko Planak onartu ondoren, baimenerako txosten eta ebazpen guztiak bateragarriak izango dira plan haietan jasotako zehaztapenekin. Plan horiek indarrean ez dauden bitartean, txosten eta ebazpen horiek guztiak jaso egin beharko dituzte garatu behar diren etorkizuneko jardueren bateragarritasuna bermatzeko beharrezko kautelak.
3. Urpean gera daitezkeen eremuei dagokienez ondoko epigrafeetan garatzen diren lurzoruaren erabileraren mugen kasuan, egungo uholde arriskua hartuko da kontuan. Alor finkatuetan uholdeen prebentzioa jorratzeko egiturazko jarduerak garatu eta, horien ondorioz, gaur egun hiritartu gabe dauden alorretan arriskua murrizten bada, obra horiek egin ondoren ateratzen den izaera aplikatuko zaie.
4. Ez da onartzen bideratze-lan berririk egitea, lurzoru landatarreko hainbat eremutako uholde arriskua murrizteko helburu hutsez, hain zuzen Lur Legearen testu bategina onartzen duen ekainaren 20ko 2/2008 Legegintzako Errege Dekretuaren 12. artikuluaen arabera. Baimendu ahal izango diren bakarrak, eta aparteko kasu gisa, lehendik dauden etxebizitzak, eraikinak edo azpiegiturak babesteko lan txikiak izango dira, betiere horien funtzionalitatea babesteko

edota duten arriskua arintzeko, eta aurreko apartatuan ezarritako baldintza berberei jarraiki.

5. D.2.1 epigrafean xedatu den moduan, Lehentasunezko Natur Intereseko Zonatzat definitutako ibilgu batek zeharkatzen badu uholde arriskua duen hiri eremu finkatu bat, bakarrik onartuko da arrisku hori arintzen edo murrizten duten egiturazko jarduerak garatzeko, beharrezko prebentzio, zuzentze eta konpentsazio neurriak hartuz, eta egiturazko jarduera horiek ingurumenarekiko ahalik eta errespeturik handienez diseinatzen saiatuz; eta ulertuko da ibai ibilguaren jarraitasun berriak dagoeneko itxuratzen duela bere natura aldetiko interesa eta iragazkortasun ekologikoa babesteko behar adinako eszenatokia.
6. Oro har, ez da garajerik edota sotorik egin behar urpean gera daitezkeen eremuetan. Horrelakoak baimentzeko baldintzak betetzen badira, itxitura estankoz irazgaiztu beharko dira, haizebideak eginez uholde-kotatik gora, eta sarrerako atalasea ere kota horretaraino igoz, bai arrapalak bai eskailera-mailak baliatuta. Edonola ere, saihestu egin behar dira lurrazen edo kalearen sestratik beheerako kotan dauden egoitza, industria edo merkataritza erabilerak, arraste, diluzio edo infiltrazioaren ondorioz giza osasunarentzat eta inguruarentzat kaltegarri gertatu ezin diren ondasun edo substantziak biltzeko edo gordetzeko izan ezik.

E.2.3. LURZORUAREN BERARIAZKO ERREGIMENA ETA JARDUERAK LEHENTASUNEZKO FLUXU-EREMUAN SARTUTA DAUDEN ETA URAK HAR DITZAKEEN EREMUEAN

1. Irizpide orokor gisa, lehentasunezko fluxu-eremuei atxikitako ibai inguruak babestu egin beharko dira hirigintzako erabilera intentsibo, eraikuntza-okupazio eta egitura-barneko elementuetatik, ibai inguruneari dagozkionen salbuespenaz.

Lehendik dauden hiri ezarpenen kasuan, kentzeari desegoki irizten bazaio hirigintzaren aldetik, edota maila sozial edo ekonomikoan onartezin, uholdeen kontrako babes jarduera bideragarri guztiak garatuko dira, bai oztopo hidraulikoak kenduz izan, bai ibilguen huste ahalmena handituz edota babes-obra egingarriak eraikiz izan.

Lehentasunezko fluxu-eremuan dauden hiri-bilbe eraikietan eraberritze lanak ahalbideratuko dira, beti ere jarduera horiek hirugarrenei uholde-arriskua areagotzen ez badiete (500 urteko birgertatze-aldian ur-lamina ezingo da 10 cm baino gehiago igo), eta inguruko eremuetan uholdeen aurka babesteko ekintza posibleak baldintzatzen ez badituzte; eta, ahal dela, inguruneke uholde-arriskua gutxitzea lortzen bada.

Ageriko bideraezintasunik ezean, lehentasunezko fluxu-eremutik kanpo geratu beharko da eremu berria, eta eremuko urbanizazioak 100 urteko eta ahal dela 500 urteko birgertatze-aldia baino uholde-kota maila altuagoa izan beharko du. Ageriko bideraezintasunik sortuz gero, bizitegi-erabilerarik izatekotan, 500 urteko birgertatze-aldiaren uholde-kotaren gainetik kokatuko dira.

2. Lehentasunezko fluxu-eremuan sartuta dauden eta urpean gera daitezkeen lurzoruen erabilera erregimen orokorra honakoa izango da:
 - Lehentasunezko fluxu-eremuan baimendutako erabilerak egokitu egingo zaizkio Jabari Hidrauliko Publikoaren Erregelamenduaren 9.2 artikuluan xedatutakoari, eta uholderik gertatuz gero kalterik hartuko ez duten eta zona horretako huste-gaitasuna nabarmen murriztuko ez duten erabilerak izango dira, hala nola:
 1. Nekazaritzako erabilerak: nekazaritzako lurrak, larreak, baratzezaintza, mahasgintza, soropilak, basogintza, aire libreko mintegiak eta baso landaketak.
 2. Ukuiluratu gabeko abeltzaintza erabilera.
 3. Laket erabilerak, publikoak eta pribatuak: parkeak eta lorategiak, golf zelaiak, kirol pistak, atsedentokiak, igeriketarakoak, ehizarako natur erreserbak, ehiza edo arrantzako barrutiak, txango edo ekitazio zirkuituak; kanpoan geratzen dira instalazio hala dagokionean horien osagarri diren ibilgailuetarako aparkalekuak.
 4. Ingurunearekin lotutako erabilerak, hala nola ibaiertzeko ekosistemaren

kontserbazioa, gaitasun hidraulikoarena, drainatze iraunkorra, zaintza eta salbamendu jarduerak.

5. Komunikazio azpiegituren eta lurpeko kanalizazioen gurutzaguneak, beti ere ibilguaren huste-gaitasuna nabarmen murriztuko ez duten irtenbideak erabilia.

– Oro har, ez dira baimenduko honakoak:

1. Bizitegi erabilera berriak, kanpaldiak barne.
 2. Eraikin berriak, duten erabilera dena dela.
 3. Lehendik dauden eraikinak konpontzeko lanak, oinplanoan duten okupazioa edo bolumena aldatzea badakarte, edota eraikinen erabilera aldatzea, horrek uholde kasuan kalteak jasateko arriskua areagotzen duenean.
 4. Argiak ez diren berotegiak, itxiturak eta hesiak, hala nola edozein motatako fabrikako murriz egin itxiturak.
 5. Mota guztietako betelanak, edozein motatako hondakin-materialen metaketak, are gehiago hustubidearen sekzioa nabarmen murrizten dutenean, Jabari Publiko Hidraulikoa kutsatzea edo andeatzea ekar dezaketenean, edo flotatu edo arrastatuak izan daitezkeelarik drainatze-lan, zubi eta abar ixtea eragin dezaketenean.
 6. Ikastetxeak edo osasun zentroak, zaharren edo urritu fisiko edo psikikoen etxeak, suhiltzaile parkeak, babes zibileko zerbitzuen instalazioak, gasolindegia, abeletxeak eta animalia haztegiak.
 7. Ibilguaren ahalik eta modu paraleloenean diseinatutako azpiegitura linealak, saneamendu sareak, hornidurakoak eta bestelako lurpeko kanalizazioak izan ezik; horiek, edozein kasutan ere, uren jabari publikoaren zorpeneko eremutik kanpo kokatu beharko dira, bestelako irtenbide bideragarriak ez dagoen aparteko kasuetan izan ezik.
 8. Ibilgailuen aparkalekuak, lur gainekoak izan ezik, baldin eta erliebea itxuraldatu gabe eta huste-gaitasuna murriztu gabe ezartzen badira, inolako eraikuntzarik gabe eta, uholdea gertatuz gero, abisua emateko eta ibilgailuak ateratzeko sistema bat ezarrita.
3. Aparteko kasu gisa, eta onarpenaren unean uholde arriskua kudeatzeko planek ezartzen dutena bete beharko delarik, lehentasunezko fluxu-eremuan hirigintzako aprobetxamendu berriak onartu ahal izango dira, Lurzoruari buruzko testuategina onartzen duen 2/2008 Legegintzako Errege Dekretua indarrean sartzen den unean Lurzorua Legeak berak 12.3 artikuluan definitzen duen urbanizatu egoeran dauden lurzoruetan, baldin eta ondoko balizko hauetakoren bat bada:
 - a) Alde batean edo bietan eraikuntza finkatuko mehelinak dauzkaten orubeak, edota lehendik dagoen lurzoru urbanizatuaren barnean erabat sartutako orube isolatuak.
 - b) Eraikuntza zaharkituko hiri eremuak, horietan erabateko hiri birmoldaketa gara daitekeenean, erabilera aldatuta edo aldatzeke, eta birmoldaketa horren bidez lor badaiteke urpean geratzeko arriskuaren aurreko baldintzak hobetzea, bai oztopo hidraulikoak kenduz, ibai ibilgua handituz edota inguruko drainatze-baldintzak oro har optimizatuz; birmoldaketa lan horien bidez bermatu egin beharko da ez dela nabarmen areagotuko (ur-laminaren igoera 10 cm-tik gorakoa izatea 500 urteko errepikadentzako uholdearen kasuan) inguruak urpean geratzeko duen arriskua.

Kasu bi horietako edozeinetan, Jabari Publiko Hidraulikoaren Erregelamenduko 9. artikuluan (9/2008 Errege Dekretua) ezarritakoarekin bateragarriak diren moduan aplikatu ahal izango dira salbuespen horiek, ez bestela, lehentasunezko fluxu-eremuari dagokionez; eta, horretarako, bermatu egin beharko da bete egiten direla legedi aplikagarriak jasotzen dituen

alderdi eta kudeaketa neurriak, halako moduan ezen kasu horietan xedatzen diren eraikin edota erabilerek bete egin beharko baitituzte baldintza hauek:

- Inguruak urpean geratzeko duen arriskua nabarmen ez areagotzea, eta hirigunean uholdeen kontra garatzen diren defentsa-jarduerak ez baldintzatzea.
- Eraikineko bizitegi-erabilerak, 500 urteko errepeka-aldiko uholde kotatik gora egon beharko dute.
- Betetzea, hala dagokionean, Uholde Arriskuak Kudeatzeko Planean kasuan kasuko herrirako ezarritako irizpideak eta prebentzio neurriak. Horrelakorik ezean, edo aipatutako plana garatzen ez den bitartean, ezinbestekoa izango da xehetasunezko azterketa hidrauliko bat egitea, arrisku erreala egoera zehazteko eta uholde arriskuaren aurrean segurtasun neurriak definitu ahal izateko. Segurtasun neurri horiei dagokienez, besteak beste E.3 eta E.4 epigrafeetan proposatutako neurriak kontuan hartzea komeni da.
- Betetzea lurralde antolaketaren eta hirigintzaren arloan eskumena duten agintariak ezarritako arriskuaren prebentziorako neurriak, hain zuzen ekainaren 20ko 2/2008 Legegintzako Errege Dekretuaren 15. artikulua eta Uraren Legearen testu bategina onartzen duen uztailaren 20ko 1/2001 Legegintzako Errege Dekretuaren 11.2 artikulua indarrez ezarriak.
- Pertsonak eta ondasunak babesteko plan bat izatea, eskatzen den baimenerako berariazko plan bat, eta honek babes zibilaren arloan eskumena duen administrazioak emandako aldeko txostena izatea.
- Ez izatea arraste, diluzio edo infiltrazioaren eraginez giza osasunarentzat eta ingurunearentzat (lur, ur, landaretza edo faunarentzat) kaltegarriak izan daitezkeen produktuak biltzen, eraldatzen, manipulatzeko, sortzen edo isurtzen dituzten instalazioak, ezta ikastetxe edo osasun zentro, zahar edo urritu fisiko edo psikikoaren etxe, suhiltzaile parke, babes zibileko zerbitzuen instalazio, gasolindegia, araztegi, estazio elektriko, abeletxe eta animali haztegiak ere, besteak beste.
- Baimena eskatzen duenak berariaz adierazi beharko du ezagutzen eta bere gain hartzen duela eraikin berria dagoen arriskua, horren babeserako hartzeari egoki irizten dien neurri osagarriez gain.

Baldintza hauek guztiak betez lehentasunezko fluxu-eremuan eraikitzeko egiten diren eskaerak Jabetzaren Erregistrora igorriko dira, dagokien orrian inskribatuta gera daitezkeen, eskaeraren gai den finakaren gaineko jabari-baldintza gisa.

E.2.4. LURZORUAREN BERARIAZKO ERREGIMENA ETA JARDUERAK 100 URTEKO ERREPIKA-DENBORAN URAK HAR DITZAKEEN ETA LEHENTASUNEZKO FLUXU-EREMUTIK KANPO DAUDEN EREMUETAN

1. Eremu landatarretan eta gaur egun urbanizatuta ez dauden zonetan.

Irizpide orokor gisa, eremu hauetan berezko uholdegarritasunarekin bateragarriak diren erabilerak jorratzea komeni da, ez besterik.

Oro har, zona hauetan ez da onartuko, beraz, eraikuntza eta hirigintza erabilera berririk, ez behin-behineko azpiegitura elementu berririk edo ibilguaren paraleloan ipinitako azpiegitura linealik², ezta horiek ahalbidetzeko luraren morfologia aldatuko duen jarduerarik ere (bideratze-lanak, betelanak, eta abar), non eta ez diren Plan honen aurretik hiri-lurzorutzat edo lurzoru urbanizagarritzat sailkatutako lurzoruak edota dagokion Lurraldearen Arloko Planean programatutako lurralde mailako hirigintzako garapen berriak.

² Komunikazio azpiegituren eta lurpeko kanalizazioen gurutzaguneak izan ezik, baldin eta ibilguaren hustegaitasuna nabarmen murrizten ez badute.

Zona hauetan gauzatzen diren hirigintzako eraikuntza garapen berriek hainbat baldintza orokor bete behar dituzte, honakoak:

- 100 urteko errepika-denborako uholde eremuko hirigintzako eraikuntza garapenen kasuan, lehentasunezko fluxu-eremutik kanpokoetan, xehetasunezko ingurune azterketa hidrauliko bat beharko da, jarduera hori egingarri bihurtuko duten neurri zuzentzaileak zehazteko eta justifikatzeko. Edonola ere, neurri horiek onargarriak izan beharko dute ingurumenaren aldetik, eta ez dute inguruan lehendik dagoen urpean geratzeko arriskua areagotu behar.

Irizpide orokor gisa, eraikin berriak 500 urteko errepika-denborako uholdea iritsiko ez den kota batean egin beharko dira.

- Lehentasunezko fluxu-eremutik kanpo dauden eta urpean gera daitezkeen area hauetan hirigintzako garapen berriak baimentzen badira eta horiek pertsonak biltzea badakarte, ebakuazio protokolo bat prestatzea eta onartzea eskatu ahal izango da, uholdea gertatuz gero nola jardun jakiteko eta uholdeek eragin ditzaketen kalteak estaltzeko aseguruak egiteko.
- Dagoeneko E.2.2 epigrafean aipatutako bestelako zehaztapenak.

Edonola ere, zona hauetan saihestu egingo da funtsezko azpiegitura publikoak ezartzea, hala nola ospitaleak, suhiltzaileak, segurtasun publikoa edo larrialdiko gordetegiak, uholde handiek eragiten dituzten larrialdi egoeretan horietara iristeko modu segurua eduki behar baita.

2. Dagoeneko urbanizatutako edota hirigintza aldetik neurri batean garatutako eremuetan.

Irizpide orokor gisa, eremu hauetan ahalegina egingo da lehendik dauden eraikinak eta hirigintzako erabilerak mantentzeko, eta neurri zuzentzaileak hartuko dira, uholde arriskuaren gainean jardun ahal izatearren. Azterketa hidraulikoak egingo dira ibai-tarte garrantzitsuetan, eta ebaluatu egingo dira jarduera integratu eta progresiboetarako dauden aukerak. Aukera hauen oinarrian, oztopo hidraulikoen ondorioak kentzea edo murriztea, ibilguetako drainatze-sekzioak handitzea, ertzetan zehar defentsa-obrak jartzeko dauden aukerak jorratzea edo, azkenik, eraikinak zona seguruagoetara aldatzeko lanen kudeaketa egongo dira.

Zona hauetan saihestu egingo da, halaber, funtsezko azpiegitura publikoak ezartzea, hala nola ospitaleak, suhiltzaileak, segurtasun publikoa edo larrialdiko gordetegiak, uholde handiek eragiten dituzten larrialdi egoeretan horietara iristeko modu segurua eduki behar baita; eta hala dagokionean ebaluatu egingo da dauden instalazioak lekuz aldatzeko aukera, neurri zuzentzaileak harturik ere ezinezkoa bada egun jasaten duten uholde arriskua kentzea edo arintzea.

Lehentasunezko fluxu-eremutik kanpo, urak har ditzakeen eremu hauetan, 500 urteko errepika-aldiko uholdeak hartuko ez duen kotan ezarri beharko dira bizitegi erabilera berriak, hori horrela egitea materialki ezinezkoa dela behar bezala arrazoitzen ez bada behintzat. Horrelakoetan, dena den, bete egin beharko dira E.2.2 epigrafean aipatutako gainerako xedapen orokor guztiak.

E.2.5. LURZORUAREN BERARIAZKO ERREGIMENA ETA JARDUERAK 100 ETA 500 URTE BITARTEKO ERREPIKA-DENBORAKO UHOLDEEK URPEAN HAR DITZAKETEN EREMUETAN

Eremu hauetan, berezko uholde arriskuarekin bateragarriak diren erabilerak jorratzea komeni da. Dena den, eta batez ere dagoeneko urbanizatuta dauden edota neurri batean hirigintzaren aldetik garatuta dauden eremuetan edota, hala dagokionean, kasuan kasuko lurralde plan partzialak zehazten duenetan, hirigintzako jarduera berriak edo azpiegitura linealak ahalbidetu ahal izango dira (komunikazioak, azpiegitura puntualak, etab.), ondoko baldintza hauek betez gero:

- Saihestu egingo da kalteak izan ditzakeen zerbitzu edo ekipamendurik edota funtsezko azpiegitura publikorik jartzea, hala nola ospitaleak, ikastetxe edo osasun zentroak, zahar edo urritu fisiko edo psikikoen etxeak, kanpalekuak, suhiltzaile parkeak, babes zibileko zerbitzuen instalazioak edo antzekoak.

Dena den, eta aparteko kasu gisa, onartu ahal izango dira 500 urteko errepika-denborako uholdeari dagokion ur-laminaren kotatik gora jartzen direnean eta uholde handiek eragindako larrialdi egoeretan horietara iristeko modua bermatuta dagoenean.

- Bestelako aprobetxamenduetarako, hiri garapena edota komunikazio azpiegiturak eta beste azpiegitura batzuk egitea baimendu ahal izango da, beti ere 500 urteko errepika-aldiko uholdeak hartuko ez duen kotan. Kasu horretan, arrisku-egoeretan jarduteko aukera emango duten neurri zuzentzaile bakanak hartu ahal izango dira. Neurri zuzentzaile horien helburua, pertsonengan eta ondasunetan gerta litezkeen kalteak minimizatzea izango da, eta lehendik zutik dauden eraikinen urrakortasuna ezabatzea; horretarako, egiturazko hobekuntzak planteatu ahal izango dira eraikinetan, sarbideetan eta bide sarean.
- Neurri zuzentzaileen proiektuak justifikatzeko, ingurune azterketa hidrauliko zehatz bat eskatu ahal izango da; honexek zehaztu eta justifikatu beharko ditu kasuan kasuko jarduera egingarri bihurtuko duten beharrezko neurri zuzentzaileak, kalteak murrizteko edota kalteak jasateko arriskua deuseztatzeke sartutako hobekuntzekin batera. Era berean, E.2.2 epigrafean zerrendatutako zehaztapen orokorrak jaso eta beteko dira.

Edonola ere, neurri horiek onargarriak izan beharko dute ingurumenaren aldetik, eta ez dute inguruan lehendik dagoen urpean geratzeko arriskua areagotu behar.

E.3. JARDUERA HIDRAULIKOEI BURUZKO BERARIAZKO ARAUDIA

- Ibaiertzetan gauzatzen diren jarduera hidraulikoak egokitu egingo zaizkie kasuan kasuko mugapearen plan hidrologikoak ezarritako araei, eta baita Lurralde Plan Sektorialaren Aldaketaren Araudiko E kapitulu honetako epigrafeetan ezarritako zehaztapenei ere oro har.
- Irizpide orokor gisa, ez da estaldurarik baimenduko 0,5 km²-tik gorako drainatze-arroa duten ibai-tarteetan. Zifra honetatik beherako isurtze-arroa duten ibilguetan ere saihestu egingo dira bideratze-lan estaliak, solido eta flotatzaileen arrastea aurreikusten denean, zeharo ezinbestekoa den kasuetan izan ezik; horrelakoetan, baina, ezinbestekotasun hori behar bezala justifikatu beharko da.

Aurrekoari loturik, 1 km²-rainoko arroko ibilguak estaltzea baimendu ahal izango da, azpiegitura estrategikoen kasuan eta urbanizazio intentsitate handiko eremuetako arro-buruen kasu berezian, betiere aurrez justifikatuta ingurumenarekiko hain kaltegarria ez den eta arrisku gutxiago dakarren beste aukera bideragarririk ez dagoela. Horrelakoetan, sekzioa bisitagarria izango da, 2 m garai x 2 m zabal hartuz gutxienez.

- Lehendik dauden estaltze-lan edo galerien kasuan, aztertu egingo da horrelakoak kentzeko aukera eta, ahal den guztietan, estaldura horien ordean aire zabaleko ibilguak lagako dira.

Dauden estaldurak pixkanaka kentzen joateko ahalegina egingo da, batez ere 5 km²-tik gorako drainatze-arroak dauzkaten ibilguen kasuan; eta hiri garapen intentsiboa dagoeneko oso finkatuta dagoen 5 km²-tik beherako drainatze-arroen kasuan, behar bezala dimentsionatuko dira egun dauden estaldurak. Kentzeko aukerak lehentasuna izango du, neurri txikiegiak direla eta zonako uholde arriskua areagotzen dela egiaztatzen denean.

- Oro har, galarazita dago 1 km²-tik gorako isurtze-arroa duten ur ibilguak aldatzea Kantauri isurialdean, eta 2 km²-tik gorakoa dutenak isurialde mediterraneoan, non eta aldatzea hori beharrezkoa ez den hiri eremuetako uholde arriskua murrizteko, uholde arriskua kudeatzeko planean -dagokionean- jasota ez dagoen, edota agintaritzaren hidraulikoak baimentzen ez duen. Era berean, baimendu egingo da trazatua aldatzea, aldatzea horren helburua ibilguaren

naturaltasuna areagotzea denean; betiere, administrazio hidraulikoaren baimena beharko da aurrez.

Urbanizazio prozesuetan edo ibarrak bete eta berdintzeko jardueretan, 1 km²-tik beherako isurtze-arroko ibai ibilguei eragiten badiete Kantauri isurialdean eta 2 km²-tik beherakoei isurialde mediterraneoan, eta ibilguaren trazadura errektifikatzea planteatzen bada, alternatiba hidraulikoei buruzko azterketa bat beharko da, errektifikazio horren egokitasuna eta beharra justifikatzeko, eta baita ingurumenaren gaineko eraginak zuzentzeko azterketa bat ere isurtze-arro osoari dagokionez.

1 km²-tik beherako arroa duten ur ibilguak aldatzeko, jarduera justifikatzen duten alternatiba azterketak egin beharko dira, eta prebentzio, zuzentze eta konpentsazio neurri egokiak hartu beharko dira.

Salbuespen gisa, 2 km²-rainoko ur ibilguak aldatu ahal izango dira Kantauri isurialdean, eta 3 km²-rainokoak isurialde mediterraneoan, azpiegitura estrategikoak eta eskualde mailako hirigintzako jarduerak badira eta hauek dagokien Lurralde Plan Partzialean horrela definituta badaude. Kasu horietan, alternatiba azterketa bat egitea eskatu ahal izango da, jarduera justifikatzeko eta esku-hartzetik ondoriozta daitezkeen ingurumen afekzioak eta arlo hidraulikoari eta urbanistikoari lotuak ebaluatzeko. Alternatiba azterketa horrek proposatu egin beharko du hala badagokio ematen den baimenean jasoko diren beharrezko prebentzio, zuzentze eta konpentsazio neurriak hartzea.

- Ibilgu ertzak tratatzeko eta, hala badagokio, horiek errektifikatzeko hirigintzako garapen berri baten eremuan, ingeniaritza naturalistikoko konponbide bigunak jorratzea proposatzen da (ezponda berdeak, landareztatze moduko harri-lubetak, ibilgu bikoitzak, etab.), uholdeen prebentzioa eta ibaiertzeko landareztaren kontserbazioa bateragarri egiteko eta, horrela, ibaien funtzionalitate ekologikoa bultzatzeko. Zona horietan, ibilgu bikoitzeko formulak erabiltzea komeni da, ibaiko ur maila baxu dagoeneko baldintzetara hobeto egokitzen direlako eta ibai dinamika hidraulikoarekiko moldagarriagoak direlako.

E.4. DRAINATZEARI BURUZKO BERARIAZKO ARAUDIA HIRITARTZEKO EREMU BERRIETAN

- Urbanizazio, industrialde, hirigintzako garapen eta azpiegitura linealek, moztzen dituzten arroetako drainatzean aldatzeak eragin baditzaizkete, drainatze iraunkorrerako sistemak sartu beharko dituzte (zolatadura iragazkorak erabiltzea, ekaitz-andel edo -dispositiboak, etab.), hain zuzen bermatzearren aurreko egoerarekin alderaturik gerta daitezkeen jariatze-igoera konpentsatu ahal izango dela, edo modu egoki batez atera, edo hutsaren hurrengo izango dela.
- Komunikabideetako zeharkako drainatzeetan ezin zaio ibar bati erantsi arro propioaren azaleraren % 10 baino handiagoko isurtze-eremurik. Baldintza hori bete ezean, handitu egin beharko da ibar hartzaileko ibilguak duen huste ahalmena, 500 urteko errepika-denborako uholdearekin ez dadin egungo egoerarekiko gain-igoerarik gerta.
- Arro-buruetako (5 km²-tik beherako isurtze-arroa) plangintza edo hirigintzako okupazio berriko prozesuetan eta beste kasu batzuetan, arroaren ezaugarriak direla eta beharrezko irizten zaion guztietan, azterketa hidrokologiko-hidrauliko bat egitea eskatu ahal izango da, horren bidez justifikatzearren azalera bat irazgaizte-urbanizatzeak eragiten dukeen jariatze-igoera ez dela adierazgarria izango, edo beharrezko neurri zuzentzaileak hartu direla egungo huste ahalmena ez murrizteko ibaian beherako arro osoan zehar, 500 urteko errepika-denborako uholdeen kasuan.

Azterketa hidrokologiko-hidrauliko hau eskatu ahal izango da, edonola ere, jarduera berriaren azalera arroko azalera osoaren % 25 behintzat hartzen duenean.

Azterketa hidrokologiko-hidrauliko horretan zehazten diren beharrezko obrak jaso egin beharko dira hiritartze jarduketaren garapenean, eta jarduketara hori martxan jarri aurretik amaitu beharko dira.

4.5.- AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBEI BURUZKO IRITZIAK

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren sustatzaile den aldetik, Eusko Jaurlaritzak oraindik ez du planteatu 4/1990 Legearen 13.4. artikuluan aintzat hartzen den oharrak, iradokizunak, alternatibak eta proposamenak formulatzeko aldi berria. Hortaz, ez dira ezagutarazi orain arte bildutako iritziak.

4.6.- LURRALDEAREN ARLOKO PLANEAN AINTZAT HARTUTAKO ALTERNATIBAREN INGURUMEN EGOKITASUNAREN JUSTIFIKAZIOA

Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketan aintzat hartutako antolamendu-alternatiban biltzen diren erregulazioen ingurumen-egokitasunaren justifikazioa honetan datza: erregulazio horiek zorrotzagoak dira eta gehiago babesten dituzte urpean gera daitezkeen ibaietako ertzak. Izan ere, Lurraldearen Arloko Planaren araudian parametro erregulatzailerik gabekoak gaineratzen direnez gero -ingurumenaren ikuspegitik zein ikuspegi naturalistikotik-, lagungarriak izango dira ingurumen-baliabideen zaintza areagotzeko eta ingurumenaren babesa gehitzeko, 2002-2020ko Garapen Jasangarriaren EAEko Ingurumen Estrategiarekin bat eginik.

Era berean, Lurraldearen Arloko Planaren edukiak Europar Batasunaren 2000/60/EE Uraren Esparru Arteztarauarekin eta Eusko Jaurlaritzaren 1/2006 Legearekin (Uraren Legearekin) homologatzeko hautatutako alternatibak ingurumen-egokitasuna bermatuko du.

5.- PLANAREN JARDUNEN INPAKTUEN IDENTIFIKAZIOA ETA BALORAZIOA

5.1.- PLANAREN HELBURUEN BALIZKO INGURUMEN ERAGINEN AZTERKETA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren (isurialde kantauriarra eta Mediterraneo) helburu nagusiak dira:

- Euskal Autonomia Erkidegoko ibaiak eta errekak (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) Antolatzeko Lurralde Plan Sektorialaren Aldaketa honen helburua da araudian aldaketa zehatz batzuk egitea eta orain arte indarrean egon diren dokumentuetan bidezko legeria-eguneratzeak egitea.
- Eta, bitartekoen ekonomiari begira, aurreko bi lurralde plan sektorialak -bat isurialde kantauriarreko eta bestea isurialde mediterraneorako-, dokumentu komun eta bakarrean elkartu dira.
- Era berean, izena ere erraztu egin da, ertzei buruzko aipamena ezabatuta.
- LPSaren Aldaketan egin beharreko beste araudi-aldaketa zehatz bat, E kapitulari dagokio, "Berariazko Araudiaren E kapituluaren idazkera berria, osagai hidraulikoaren arabera". Kapitulu honetan, uholdeen prebentzioari buruzko araudia berriro definitu da; izan ere, EAEko arloko plan hidrologiko berrien tramitazio lanekin bat etorriz, aipatutako araudi hori uholdeen arriskua prebenitzeari buruz gaur egun indarrean dagoen lege esparruari egokituko baitzaio.

- LPSaren Aldaketan egin beharreko beste araudi-aldaketa zehatz bat, F kapituluari dagokio. Hemen, arro-buruetako ibilguetan planteatzen litezkeen alterazioen tratamendua sistematizatu egingo da.

Helburu horiek lortzearen ondorioz ingurumenaren gainean sor daitezkeen eraginak lagungarriak izango dira ingurumen-baliabideen zaintza areagotzeko eta ingurumenaren babeserako gehitzeko, 2002-2020ko Garapen Jasangarriaren EAEko Ingurumen Estrategiarekin bat eginik. Izan ere, Lurraldearen Arloko Planaren araudian parametro erregulatuak babesleagoak gaineratzen dira -ingurumenaren ikuspegitik zein ikuspegi naturalistikotik-.

5.2.- PLANAREN JARDUNEN BALIZKO ERAGINEN IDENTIFIKAZIOA ETA BALORAZIOA

Ingurumen-inpaktuak eragin ditzaketen Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren zehaztapenen ondoriozko bi motatako eraginak bereizi dira: Planaren erregulazio arautzailea bera deribatuak, eta Plana garatzeko programen eta proiektuen ondoriozko jardunak datorrenak.

Lehenari dagokionez, Planaren erregulazio arautzailean ez dira berariaz aintzat hartzen esku-hartze behartuak edo erabilera-baimenak, esku hartzeko eta/edo erabiltzeko mugak edo murrizketak baizik. Muga eta murrizketa horiek aurretik dauden mugei eta murrizketei gaineratzen zaizkienez gero, erregulazioaren aplikazioak lurreko zein ibaiko ingurunean eragin ditzakeen inpaktuak positiboak izango dira beti. Planaren esparruaren barruan biltzen diren ingurumeneko elementurik baliagarrienen gaineko babes erantsia dira.

Bigarreni dagokionez, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa onartuz geroztik, eta haren zehaztapenei lotuta, garatzen diren programek eta proiektuek ingurumenaren gainean eta lurraldeko baliabide naturalistikoaren gainean eragiten dituzten inpaktu negatiboak murriztu egingo dira -edo gutxienez ez dira areagotuko-, betiere urpean gera daitezkeen ibaietako ertzak erregulatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketan ezarritako muga eta murrizketa handiagoen ondorioz, eta izatekotan arrazoi izan behar izango dute proiektu espezifikoaren ingurumen-inpaktuaren ebaluazioko arazko ikerketak.

5.2.1.- Inpaktuak identifikatzea eta aurreikuspena

Eraginen aurreikuspena eta identifikazioa, ingurumen eraginaren baterako ebaluaketa egiteko prozedura arautzen duen 2003ko uztailaren 22ko 183/2003 Dekretuaren Eranskinari moldatu zaio.

Eraginak aztertzerakoan aintzat hartu da natur baliabideen galera, horretan sarturik landaretza eta fauna; ingurumenaren ikuspegitik ahulak diren eremuetan eragingo litzatekeen afekzioa -halakotzat harturik Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumena Babesteko Lege Orokorrak, 1998ko otsailaren 27ko 3/1998 Legeak, hala definitutakoak-; estetika, kultur edo paisaia alorreko baliabideetan eragingo litzatekeen afekzioa; baliabide berriztagarri eta ez-berriztagarrien gaineko eragina; hondakinen sorrera edo kutsaduraren gehikuntza; giza osasunaren gaineko eragina eta hiri ingurumenaren kalitatearen gaineko eragina. Aintzat hartu dira, halaber, produktibitate ekologikoaren eta nekazaritza ekoizpenaren galera, aurreikusgarriak diren mugaz gaindiko eraginak, eta horrek guztiak izan ditzakeen arriskuak.

Planteatutako aldaketan berez ez da aurreikusi natur baliabideen, landarearen edo faunaren galerarik, baizik eta esku-hartzeak arautuko dituen esparru bat, eta hori modu positiboan baloratu da. Are gehiago, funtzionaltasun ekologikoaren irizpidea ere sartu du; eta horrek sendotu egiten du aipatutako ondorio positiboa.

Ingurumenaren ikuspegitik ahulak diren eremuetan ere ondorioa positiboa izango da; izan ere, oinarriko erreferentzia gisa erabili diren eremuak GKL, KZB eta HBBE bezalakoak izan dira, hala nola Txingudiko Plan Berezia, Urdaibai Biosferako Erreserba, eta abar, eta Lehentasunezko Natur Intereseko Eremuak edota Ingurumenaren Ikuspegitik Ahulak diren Eremuak (3.3 epigrafea). Eta gainera, kasuan-kasuan eremu horietako bakoitzarentzako aurreikusi den berariazko babes erregimena zehaztu da espreski.

Estetika eta kultur baliabideetan ez da afekziorik izango; izan ere, paisaia kontserbatzea baita ibai ekosistema kontserbatzeko eta babesteko Planaren oinarriko helburuaren zehar ondorioetako bat.

Planean ez da planteatu baliabide berriztagarrien eta ez-berriztagarrien kontsumorik, ez eta hondakinak sortzea edota kutsadura areagotzea ere; beraz, baliabide horien gaineko afekziorik ez da aurreikusi.

Giza osasunean eta hiri ingurumenaren gainean izango duen eragina modu positiboan baloratu da.

Planean ezarritako erabilerean eta jardueren erregulaziotik ez da ondorioztatzen, zuzenean, produktibitate ekologikoaren edo nekazaritza ekoizpenaren galerarik. Soil-soilik, ibai bazterretan hiri garapen berriak eginez gero gerta liteke nekazaritza ekoizpen horren galera. Hala eta guztiz ere, jarduera horiek diseinatu eta baimentzen dituzten plangintza tresnetan, halakorik izanez gero, baloratu beharko lirateke ondorio horiek. Eta plangintza tresna horiek, jakina, Ingurumen Eraginaren Ebaluaketaren prozedura jarraitu beharko lukete.

Ondarearen gainean gerta litekeen afekzioari dagokionez, Planak zehazki jasotzen ditu beronen aplikazio esparruan dauden hainbat izaerako ondare elementu eta aztarna arkeologiko ugariei Euskal Kultur Ondareari buruzko 7/1990 Legea aplikatuzetik sortuko diren betekizunak. Dena den, kasuan kasuko proiektu espezifikoen ingurumen eraginaren ebaluaketan aztertu beharko da Aldaketak ekarriko duen berariazko afekzioa.

Mugaz haraindiko efektu posiblerik ez da aurrez ikusten.

Arrisku deribatuen gainean, uholdeko edo hegal-ezegonkortasuneko, balioespena positibo hartzen dela seinalatzea posible da.

5.2.2.- Planaren proposamen batzuen ingurumen-inpaktua zehazteko zailtasunen eta ziurgabetasunen deskribapena

Planaren ingurumen-inpaktua, oro har, positiboa den arren, nabarmendu behar da Planaren ondoriozko hainbat jardunetan arreta berezia jarri beharko dela gauzatze-fasean –edo abian jartzeko fasean– eragin daitezkeen inpaktu negatiboak konpontzeko edo zuzentzeko.

Horregatik, Plan hau aplikatuzetik ondorioztatzen diren esku-hartze guztiek Ingurumen Eraginaren Ebaluaketan bete beharreko prozedurak jarraitu beharko

dituzte.

5.2.3.- Inpaktuen deskribapena

Inpaktuak segidan datorren matrizean identifikatu, zehaztu eta baloratu ditugu, bai tamainaz bai intentsitatez, ingurumen eragina baloratzeari buruzko errege dekretuak, 1988ko irailaren 30eko 1131/1998 Errege Dekretuak, I. eranskinean adierazitakoari jarraituz. Baterako Ebaluazioari buruzko Dekretuaren Eranskinean iradokitzen den metodologiaren arabera egin da Planaren ondoriozko balizko inpaktuen deskribapena. Aurreko epigrafeetako deskribapenaren arabera bereizi dira jardunak.*

Eraginpeko ingurunea	Prob.	Zeinua	Denb.	Iraup.	Itzulg.	Lehener.	Munta	Eragin.	Ziurtas.
Baliabide naturalistikoak		+							
Zona sentikorrek		+							
Baliabide paisajistikoak		+							
Baliabide berriztagarriak eta berriztaezinak		EA							
Hondakinen sorrera		EA							
Poluzioa gehitzea		EA							
Giza osasuna		+							
Hiri-pasaia		+							
Produktibitate ekologikoa		+							
Nekazaritza-produktibit.		NA							
Kultur Ondarea.		+							

Prob.: Gertatzeko probabilitatea (H : handia, E : ertaina, T : txikia). **Zeinua** (+ : positiboa, - : negatiboa), **Denb. :** Denbora (P : Planaren barruan, G : geroratua), **Iraup.:** Iraupena (I : iraunkorra, AB : aldi baterakoa), **Itzulg.:** Itzulgarritasuna (IG : itzulgarria, IE : itzulezina), **Lehener. Leheneragarritasuna (LG :** leheneragarria, LE : leheneraezina), **Munta** (H : handia, E : ertaina, T : txikia), **Eragin.:** Eraginak (ZU : zuzenekoak, ZE : zeharkakoak), **Ziurtas. :** Ziurtasuna (H : handia, T : txikia); Orokorrean (EA : ez aplikagarria)

Nekazaritza ekoizpenean eragin daitezkeen ondorioei dagokien inpaktua, termino orokorretan ez da aplikagarria; izan ere, ibai bazterretan hirigintza arloko garapen bat eginez gero, edota azpiegituraren bat ipiniz gero bakarrik gerta liteke afekzioen bat. Dena den, jardun horiek garatuko badira, nahitaez definitu beharko dira jardunak plangintzako beste tresna batzuetan, eta plangintza-tresna horiek ere baterako ebaluazioaren prozeduraren mende egongo dira. Orduan zehaztu ahal izango dira xehetasun handiagoarekin sor daitezkeen eraginak. Edonola ere, inpaktu horiek de carácter no significativo o poco significativo. Izango dira. Otras posibles afecciones como sobre los recursos renovables, la generación de residuos o el aumento de la contaminación han sido igualmente considerados no aplicables.

Ez da hauteman, beraz, Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzekeo Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren ondoriozko inpaktu kritikorik.

* I. Eranskina. 1131/1988 Errege Dekretuaren kontzeptu teknikoak –1131/1998 Errege Dekretua, irailaren 30ekoa, ingurumen-inpaktuaren ebaluazioari buruzko ekainaren 28ko 1302/1986 Legegintzako Errege Dekretua gauzatzeko erregelamendua onartzen duena–.

II. Eranskina. 2001/42 Arteztarua, 2001eko ekainaren 27koa, hainbat planek eta programek ingurumenaren gainean dituzten eraginaren ebaluazioari buruzkoa; 2001/42 Arteztarauaren aplikazioaren 3.48 eta 3.61. arteko idatz-zatiak.

6.- NEURRI BABESLE, ZUZENTZAILE ETA KONPENSATZAILEEN PROPOSAMENA

6.1.- SARRERA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketan aintzat hartzen diren esku-hartzeak pixkanaka garatzean, ingurumen-inpaktua ebaluatzeko beheragoko lerrun txikiagoa duten planak, programak eta proiektuak jarri beharko dira abian. Ingurumen-inpaktua ebaluatzeko plan edo programa horien diseinuan neurri babesleak, zuzentzaileak eta konpentsatzaileak finkatu beharko dira, eta zeregin horretarako irizpide eta jarraibide orokor nagusiak bilduko dira kapitulu honetan.

Neurrien proposamen horiek lantzean, 1.2. puntuan definitu diren ingurumen-irizpide estrategikoak eta 2.3. puntuan zehaztutako planetan eta programetan barne hartzen direnak hartu dira kontuan, baita honako hauek ere:

- Lurraldearen baliabide paisajistikoak babestea, eta paisaia berezien eta kalitate eta naturaltasun handikoen kontserbazioa sustatzea.
- Bertako basoen azalera gehitzea.
- Ibaien funtzionaltasun ekologikoa sustatzea, osorik eta kontserbazio egoera onean dauden ibai bazterreko basoak birsortuz eta zainduz, betiere duten lotune-gaitasuna etengo ez den moduan.
- Landare-espezie exotiko inbaditzaileak bertatik ateratzeko eta kontrolatzeko neurriak barnean hartzea.
- Oso baldintza bereziak dituzten ibai-ibilguekin lotzen diren flora bereziko espezieen kontserbazioa sustatzea (adib. iratze makaronesikoak), eta riparia fauna espezieetako eta uretako, bereziki sentiberago haietako .
- Ibai-ibilguak bertako zuhaixkekin eta zuhaizkara lehenera daitezen sustatzea.
- Ingurunea artifizializatuko duten jardunak saihestea, hala nola hormigoizko babesak, ibilguen erregularizazioak eta ur-bazterreko lorategi-zonak.
- Ingurumen-portaera hobea duten ingeniariak naturalistikoko teknikak txertatzea uholdeak prebenitzeko jardunetan eta azpiegiturak egonkortzeko jardunetan.
- Gaur egun dauden edo aurreikusten diren azpiegiturretan faunarako iraganbide egokiak gaitzea.
- Kultura ondarean katalogatuak eta zerrendatuak dauden elementuetan gerta litezkeen eragin kaltegarriak ekiditea, batez ere arkitektura hidraulikoko elementuei dagokienez (zubiak, burdinolak eta errotak, hauen urtegiak eta kanalak). Soil-soilik behar bezala arrazoitutako kasu bazterrezinetan (esate baterako, uholde arriskua murrizteko jarduerak, edota pertsonengan zein ondasunetan kalteak gutxitzeko jarduerak) baimen daiteke elementu horiek lekuz aldatu eta berreraikitzea. Aurrez, dena den, elementuaren dokumentazio zorroztza aurkeztu beharko litzateke".

- Lurzoru batean lur-erazketak edo lur-higidurak egiten direnean, jardun horien ondoriozko poluzioaren aztarnak hautematen badira, jardun horien arduradun zuzenak horren berri eman beharko die dagokion Udalari eta Autonomia Erkidegoko ingurumen-organo eskudunari. Edonola ere, soberako lurzoruaren kalitateak bateragarria izan beharko du kokaleku horretarako aurreikusten diren erabilerekin (1/2005 Legea, otsailaren 4koa, lurzoria ez kutsatzeko eta kutsatutakoa garbitzekoa); eta hondakinei eta kutsatutako lurzoruei uztailaren 28ko 22/2011 Legea.
- Ibaietan gertatzen diren aldaketen ondorioz ur gezako hartuneetako urak eraginpean egon daitezten saihestea.
- Ibai-ibilguetan egin beharreko lanak direla eta, obra horietatik uretan behera dauden bainurako uren kalitatea eraginpean egon dadin saihestea (batez ere maiatza eta urria artean egin beharreko lanen kasuan).

6.2.- INGURUMENENKO ESPARRU PROGRAMAREN HELBURU ETA KONPROMISOETARA EGOKITZEKO PROPOSAMENA

Tokiko plangintza idazteko lanen hasiera-hasieratik, tokiko plangintza gidatu behar duten ingurumen-irizpideak hartzen dituzte aintzat lurralde-iraunkortasunaren alorreko gaur egungo erreferente komunitarioek –"Ingurumenaren eta garapen iraunkorraren arloko politika eta jarduneko programa komunitarioa (COM 23-1992)", "Hiri eta herri iraunkorrei buruzko Europako III. Konferentzia (1996)", "Europar Batasuneko hiri-garapen iraunkorrerako jardun-esparrua (EE 1999)", "Europar Batasunerako garapen iraunkorreko estrategia (2001)"–.

Euskal Autonomia Erkidegoko 2002-2006ko Ingurumeneko Esparru Programak iraunkortasunerantz aurrera egiteko bere egin beharreko konpromisoen artean aipatzen du, besteak beste, iraunkortasunaren irizpideak eta helburuak txertatzea 2003. urteaz geroztik egin edo berraztertzen diren planetan eta programetan – Jauriaritzarenak, Foru Aldundienak, Mankomunitateenak edo Udalenak– (...)"

6.3.- NEURRI BABESLE OROKORREN PROPOSAMENA

Hauek dira beheragoko lerruna duten planak edo programak diseinatzeko proposatutako neurri babesle orokorrak:

- Proposamen berrien eraginpean egon daitekeen lurraldean arrisku geoteknikoak saihestuko dira, bai garatzen den proiektu bakoitzean eranskin geoteknikoak nahitaez txertatu behar diren bitartez, bai ondorio horretarako gatazkatsuak izan daitezkeen zonetan proiektuak ezartzeko debekuaren bitartez.
- Eskumena duten Administrazioek (Gipuzkoako Foru Aldundiak eta Eusko Jauriaritzak) zehaztutako interes geologikoko guneen gaineko eragina saihestuko da.
- Horizonte edafiko baliotsuenak bereizita leheneratzeko aukera emango duten gomendioak eskatuko dira. Metatzeko modurik komenigarriena ere zehaztuko da. Okupatu beharreko zonetako lurzoru emankor guztietan, landare-lurra behar bezala bereizi eta metatuko da, ezaugarriak nagusienak

galdu gabe. Horrela, ondoren berriro landarez estali beharreko ezpondetan eta lurrazaletan erabili ahal izango da landare-lur hori, baita zona horretako nekazaritza eta abeltzaintzako erabilera duten lursailak hobetzeko ere.

- Ibilguen erregimen hidraulikoa mantentzea behar bezala bermatu beharko da beti. Horretarako, behar bezain handiak izan beharko duten sekzioak aurrekusi beharko dira, funtzionamendu hidrauliko zuzena bermatu beharko baita, bai erregimen normalean, bai ur-goraldietan.
- Lurraldean dauden ibilguak gainditzera zuzentzen diren egiturek diseinu zuzena edukitzea zainduko da. Diseinu bereziak nahiago izango dira. Bestalde, aire zabaleko pasabideak eta ubideratzeak sustatuko dira, ahal den heinean.
- Arauzko babesa duten intereseko landaredi-formazioen gaineko eragina saihestuko da. Honako legeriaren zehaztapenen erreferentzia zehatza egin da: 16/1994 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko natura babesten duena; 167/1996 Dekretua, ekainaren 9koa, Basa eta Itsas Fauna eta Landaredian Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Zerrenda arautzeko dena; 1997ko uztailaren 8ko Agindua eta uztailaren 10eko Agindua, Basa eta Itsas Fauna eta Landaredian Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Zerrendan beste espezie batzuk sartzen dituen; Bernako Hitzarmena, Europako basa bizitzaren eta ingurune naturalaren kontserbazioari buruzkoa; 92/43/EEE Arteztarua, habitat naturalen eta basa faunaren eta floraren kontserbazioari buruzkoa; 439/90 Dekretua, Espezieen Katalogo Nazionalari buruzkoa, eta aurrekoa osatzen duen 19/1977 Dekretua; eta abar.
- Interes faunistikoko eremu nagusien gaineko eragina saihestuko da, baita indarrean dauden askotariko arauak babesten dituzten espezieen balizko banaketa-eremuaren gaineko eragina ere. Honako legeriaren zehaztapenen erreferentzia zehatza egin da: 16/1994 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko natura babesten duena; 167/1996 Dekretua, ekainaren 9koa, Basa eta Itsas Fauna eta Landaredian Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Zerrenda arautzeko dena; 1997ko uztailaren 8ko Agindua eta uztailaren 10eko Agindua, Basa eta Itsas Fauna eta Landaredian Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Zerrendan beste espezie batzuk sartzen dituen; Bonngo Hitzarmena, basa animalien espezie migratzaileen kontserbazioari buruzkoa; Bernako Hitzarmena, Europako basa bizitzaren eta ingurune naturalaren kontserbazioari buruzkoa; 92/43/EEE Arteztarua, habitat naturalen eta basa faunaren eta floraren kontserbazioari buruzkoa; 79/409/EEE Arteztarua eta 91/294/EE Arteztarua, basa hegaztien kontserbazioari buruzkoak; 439/90 Dekretua, Espezieen Katalogo Nazionalari buruzkoa, eta aurrekoa osatzen duen 19/1977 Errege Dekretua; eta abar.
- Espazio jakin baterako kontraste paisajistiko jasanezinak sortzen dituzten proposamen guztiak baztertuko dira, eskalen desproporzioarekin eta balio ekologikoen eta/edo kulturalen galerarekin lotu ohi dena. Nekazaritza eta basoak antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren aurrerapenean ondorio horretarako egiten diren katalogazioen mende ere egongo da.

- Ez dira onartuko biztanleriari eragozpen zuzentzezinak eragingo dizkieten proposamenak. Legezko atalaseak ez ezik, gizakiarentzat onartezinak diren eraginak ere hartuko dira aintzat, hala nola usainak sortzea, izurriak hedatzea, eta abar.
- Proposamenak garatzen dituzten proiektu guztiek lurraldearen zonifikazioa gaineratu beharko dute. Hiru babes-maila finkatu beharko dira, obren jarduera osagarrien eta laguntzaileen kokalekuari dagokionez. Adierazitako ondorioetarako zona baztertuak, zona murriztuak eta zona libreak gutxienez adieraziko dira.
- Proiektu guztiek aztertu beharko dute beharrezko zabortegeien kokalekua. Horretarako, honako irizpideak izango dituzte kontuan: okupazioaren ondoriozko eragin adierazgarriak gutxitzea, eragin paisajistikoak murriztea, gaur egun degradatuta dauden eremuak leheneratzea, zentzuzko ahalmenak definitzea, proposamena eta etorkizuneko erabilerak bateragarri egitea, eta abar.
- Proiektu guztiek zehatz-mehatz definituko dute hondakinen ingurumen-kudeaketarako plana. Planak kontuan hartuko ditu hondakinei buruzko apirilaren 21eko 10/1998 Legea, 833/1988 Errege Dekretua, 952/1997 Errege Dekretua (Estatukoak), hondakin geldoen, geldotuen kudeaketari buruzko 423/1994 Dekretua (Euskal Autonomia Erkidegokoa), eta hondakinei eta kutsatutako lurzoruei uztailaren 28ko 22/2011 Legea.

Hondakinak behar bezala etiketatutako ontzietan biltzea eskatuko da. Ontzi horiek aurretik izendatutako zonetan utziko dira, behar bezala iragazkaiztua, estalkipean eta bereizita biltzea bermatzeko moduan.

Era berean, hondakin metatzeko berariazko zonak izendatuko dira. Obrak amaitzean, zehatz-mehatz garbitu beharko da guztia, eta obrak behar bezala errematatuko dira. Horrela, inguruetan obren arrastoak geratzea saihestuko da.

6.4.- NEURRI ZUZENTZAILE OROKORREN PROPOSAMENA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa aplikatzearen ondorioz sor daitezkeen eraginik adierazgarrienak tratatzeko proposatutako neurri zuzentzaileak ematen dira aditzera idatz-zati honetan:

- **Baliabide hidrikoak**

Proiektu guztiek gaineratuko dituzte lur gaineko uren poluzioa ahal den heinean saihesteko neurri egokiak. Esate baterako, gisa honetako neurriak hartuko dituzte barnean:

- Lurrazala iragazgaita -geozuntzak dituzten oztopoen bitartez, eta gai poluitzaileak biltzeko eta bertatik ateratzeko lana erraztuko duten ur-hustuketako eta ur-bilketako elementuen bitartez-.

- Jalkinak eusteko aldi baterako oztopoak instalatzea, proposameneren jardun-esparrutik hurbil dauden ibilguak babestearren.
- Ura eusteko eta dekantatzeko aldi baterako putzuak.

Era berean, eraginpean egon daitekeen esparruko akuiferoen karga-eremuetako poluzioa saihesteko neurriak proposatuko dira. Izatez, eraginpean egonik aldatzen diren ur-puntuak berrezartzeko neurri egokiak aplikatu beharko dira.

- **Lur-higiduren gaineko jardun geometrikoak**

Proiektuek lur-higiduren ikus-inpaktua murrizteko eta paisaian integratzea errazteko neurriak hartuko dituzte barnean (ezpona berriak, ertzak biribiltzea, eta abar).

- **Landare-lurra metatzea eta kontserbatzea**

Proiektu guztietan zehaztuko dira landare-lurra berrerabiltzea onartzeko eta baztertzeko baldintzak, landare-lurra metatzeko baldintzak, eta berriro erabili aurretik landare-lurra mantentzeko eta kontserbatzeko egin beharreko lanak.

- **Fauna**

Proiektu guztiek izango dituzte faunaren mugikortasunaren gaineko inpaktua murrizteko jardunak, hala nola:

- Zeharkako drainatze-obrak eta bide azpiko iraganbideak faunarentzako pasabide gisa egokitu beharko dira. Gainera, eta fauna ornoduna bertatik pasatzea errazteko, berariazko landare-tratamendua behar duten pasabideen ahoak eta hurbileko inguruneak identifikatu beharko dira.
- Ornodun txikiak putzuetatik eta kutxatiletatik irten daitezen errazteko, luzetarako eta zeharkako drainatze-sistemak egokitu beharko dira. Halaber, ihes egiteko arrapalak aurreikusiko dira.
- Obren itxiera egokitu egin beharko da animaliak sar daitezen saihesteko eta barruan daudenak irteteko. Ihes egiteko atakak instalatuko dira, eta ur-ibilguak dituzten gurutzaguneetan anfibioak eta ugaztun txikiak sar daitezen saihesteko hesi osagarriak instalatuko dira.

- **Irisgarritasuna eta hautemandako zerbitzuak**

Zeharkatzen den lurraldearen iragazkortasun-baldintzak leheneratzea hartu beharko da aintzat proiektuetan. Horretarako, goitiko eta behetiko pasabideez zein beste irtenbide batzuez baliatu ahal izango da. Era berean, eraginpean dauden zerbitzu guztiak berriro jartzea hartuko da kontuan.

- **Leheneratzea eta integrazio paisajistikoa**

Proiektu bakoitzak honako helburuak lortzeko neurrietan oinarrituko den kapitulu zehatza eduki beharko du:

- Ur-bazterrak baso-berritzea.
- Higadura-prozesuak saihestea, batez ere proposamenen ondorioz sortutako lurrazal artifizial soiletan.
- Aldatutako lurrei obren aurretik zegoenaren edo hurbileko ingurunearen ahalik eta antzik handiena izango duen landare-konposizioa eta itxura ematea.
- Paisaian eragin handiena duten azpiegiturako elementuak ezkutatzea edo bista aldetik integratzea.

Idatz-zati honetako lehen puntuari sartzeko sartzeko gain, landareztatze zorrotza egin behar da, eta bertako espezieak erabiliko dira ahal den neurrian. Apaindura-helburuak soilik justifikatuko du kanpoko espezieak landatzea ingurune egokian. Halaber, faunarentzako espezie erakargarriak erabiliko dira, babeslekuak eta elikagaiak eskaintzen dituztenak. Ereite hidraulikoan erabiltzen diren belarkara espezieei dagokienez, bigarren mailakoa da bertako espezieak erabiltzeko irizpidea. Izatez, helburua da ezpondak berehala landarez estaltzea, eta, horrela, lurra eustea eta materia organikoarekin aberastea. Izan ere, ingurune egokia sortuko da artifizialki ezarritako flora ordezkatu duen tokian tokiko flora berez ezartzeko. Ildo horretan, bertako baldintza edafoklimatikoetara egokitzen diren, lorrerazak diren, inbaditzaileak ez diren eta ereite hidraulikorako eraginkorrak diren espezieak erabiliko dira.

- **Ondarea**

Proposamenak garatzerakoan ondare arkeologikoari eragin dakioken edozein kalte saihestearren (besteak beste, uholde arriskua murrizteko jarduerak edota pertsonengan zein ondasunetan kalteak gutxitzeko jarduerak garatzerakoan), obra bat gauzatzen hasi aurretik jarduera arkeologikoaren proiektua aurkeztu behar da. Proiektu hori, kasuan-kasuan eskuduntza duen erakundeak baimendu behar du eta honek zehaztuko ditu, halaber, jarduera arkeologikoaren emaitzen arabera hartu beharreko neurri zuzentzaileak ere, halakorik izanez gero.

- **Inpaktu paisajistikoa minimizatzea**

Proposamenen obren fasean zein funtzionamenduan, honako xedapenak errespetatu behar dira hurbileko etxebizitzetara eragiten zaizkien eragozpenak arintzearen: 212/2002 Errege Dekretua, otsailaren 22koa, aire zabalean erabiltzeko makina jakin batzuen ondorioz ingurunean sortzen diren soinu-emisioak arautzen dituen; 79/113/EEE Arteztaraua; 84/533/EEE Arteztaraua, 85/406/EEE Arteztarauak aldatua; 84/534/EEE Arteztaraua, 87/405/EEE Arteztarauak aldatua; 84/535/EEE Arteztaraua, 85/408/EEE Arteztarauak aldatua; 84/537/EEE Arteztaraua, 85/409/EEE Arteztarauak aldatua; 86/622/EEE Arteztaraua, 89/514/EEE eta 95/27/EEE Arteztarauak aldatua; eta Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumena babesteko otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorrak, zaratari buruzko azaroaren 17ko 37/2003 Legeak eta beste xedapen batzuek ondorio horietarako ezartzen dituzten zehaztapenak, eta urriaren 19ko 1367/2007 Legegintzako Errege Dekretua, 37/2003 Legea garatzen den.

Proposamenak abian jarri ostean, zarata-mailen jarraipena ere proiektuan

sartzen dela egiaztatuko da. Horrela, lortutako mailek gomendatzen dutenean, zarata murrizteko gailuak egokitu ahal izango dira. Eguneko soilik lan ordutegia hiri-giroetan gomendatzen da.

- **Giza habitatean sortzen diren beste eragozpen batzuk gutxiagotzea**

Dokumentu guztiek izango dituzte airearen kalitatea babesteko neurriak, hala nola esekiduran dauden hauts-partikulen neurketak -ingurumen atmosferikoa babesteko 38/72 Legea garatzen duen otsailaren 6ko 833/75 Dekretuan islatzen dira esekiduran dauden hauts-partikulei dagokienez onar daitezkeen gehieneko mailak-. Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumena babesten duen otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorrak ondorio horretarako finkatzen duena ere hartu beharko da aintzat. Horietan oinarrituta gaituko dira adierazitako ingurunea babesteko mekanismo egokiak, hala nola aldian behingo ureztatzeak.

Proposamenen kokalekuetatik hurbil dauden herritarrei egin beharreko desbideratzeak, zerbitzu-eteteak eta abar ohartarazteko moduak ere finkatuko dira, eta proposamen horien ondorioz kalte gehien jasango duten etxebizitzak eta herritarren intimitatea zaintzeko neurri batzuk ere hartuko dira kontuan.

6.5.- NEURRI KONPENSATZAILE OROKORREN PROPOSAMENA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa aplikatzearen ondorioz sortu diren eta zuzendu ezin diren zenbait eragin konpentsatzeko jardunak dira.

Kasu horien barruan daude balio espazioetako ertzetan sortzen diren eraginak konpentsatzeko hartzen diren neurriak, baldin eta Lurraldearen Arloko Plana aplikatzearen ondorioz erabilerak aldatzen badira kokatzen direneko esparruetan. Kasu horietan eraginpean dauden elementu naturalistikoak birjartzeko esparru alternatibo batzuk finkatu ahal izango dira; bereziki, erribera-landaredi galera. Halaber, Kultur Ondarea ukituko balitz, zonalde horretako ondare-elementuetan gauzatu beharreko neurri konpentsagarriak ezarri ahal izango lirarteke.

Jardun konpentsatzaile horiek betelan berriak tratatzeko estrategiekin osatu ahal izango dira. Betelan horiek azpiegituren edo hirigintzaren arloko esku-hartzeetako batzuen emaitzazkoak dira.

6.6.- INGURUMEN INPAKTUEN BATERAKO EDO BANAKATUKO EBALUAZIOETAN SARTU BEHARREKO IRIZPIDEAK

Hiri-plangintza garatzen duten tresnak baterako ebaluazioen mende egon beharko dute. Plan honen ondoren, baterako ebaluazio horietan honako alderdiak justifikatu eta baloratu beharko dira:

- Ibai-ertzak hiri-zonekin eta zona urbanizagarriekin okupatzeko proposamenak.
- Hiri-okupazioko proposamenetan ibai-ibilgurekiko gutxieneko atzerapenak.
- Hiri-okupaziorako proposatutako zonak kontserbatzeko balioa.
- Lurraldearen Antolamendurako Artezpideetako 3. Eranskinaren interes naturalistikoko eremuak barne hartzeko kontrola.

Era berean, gogorazten dugu Uholde Arriskua Kudeatzeko Planek ingurumen ebaluaketa estrategikoa bete behar dutela.

Lurraldearen Arloko Planean aintzat hartzen diren jardunen kasuan egin beharreko inpaktuari buruzko banakako azterlanetan, berriz, honako alderdiei jarri beharko zaie arreta:

- Laneko aldeko garaien erabakia.
- Lur-higiduren kontrolari.
- Kontserbaziorako balio handiko zonen gainean ahalik eta eraginik txikiena.
- Lehentasunez egitura bigunetan eta erraz mugitu daitezkeenetan oinarritutako diseinua.
- Zaraten kontrola eta obren aldi baterakotasuna.
- Lur gaineko eta lurpeko uren poluzioaren kontrola.
- Sarbideen kontrola eta bisitagarritasun onargarria.
-

6.7.- DESKRIBATUTAKO NEURRIEN BETETZE MAILAREN ETA ERAGINKORTASUNAREN JARRAIPENERAKO ADIERAZLEAK

Hurrengo kapituluan aztertuko da kapitulu honetan aintzat hartu diren neurri babesleen, zuzentzaileen eta konpentsatzaileen betetze-mailaren eta eraginkortasunaren jarraipena egiteko adierazleen azterlana.

7.- PLANAREN ONDORIOAK INGURUMEN ARLOAN BERRAZTERTZEKO PROGRAMA

7.1.- KONTROLAREN HELBURUAK

183/2003 Dekretuaren 3. Eranskinaren 7. puntuan aditzera ematen den bezalaxe, ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioari buruzko azterlanean sustatzen den kontrolaren helburuak izango dira: Plana zuzen aplikatzen dela egiaztatzea; aurreikusitako neurri babesleak, zuzentzaileak eta konpentsatzaileak betetzearen ebaluazioa eta jarraipena egitea; eta Plana abian jartzeak aurreikusitakoaz eta onartutakoaz bestelako ingurumen-inpaktu adierazgarriak sortzen ez duela egiaztatzea.

Helburu horrekin proposatu da Berraztertze Programaren Programa. Programa horrek helburu bikoitza izango du. Batetik, neurri babesleak eta zuzentzaileak abian jartzen direla ziurtatuko da; eta, bestetik, jarraipen sistematizatuaren bitartez, neurri horien ondorioen ebaluazioa bermatuko da, eta azterlanean aurreikusitakoez bestelako ingurumen-inpaktuak sortzen ez direla zainduko da.

Laburbilduz, Planaren ondorioen Jarraipen Programaren helburua izango da baliagarri izatea Planean proposatutako ingurumen-neurriak betetzen direla ziurtatzeko. Betiere garapen iraunkorraren ildotik, eta ingurune fisikoaren eta baliabide naturalen gehieneko babesaren aldetik-.

7.2.- JARRAIPENAREN MENDE DAUDEN INGURUMEN ARLOKO SISTEMA, ALDERDI ETA ALDAGAIEN IDENTIFIKAZIOA

Bi motatakoak izango dira jarraipenaren mende dauden sistemak, alderdiak eta

aldagaiak. Batzuk Planaren berariazkoak izango dira, arauzko proposamen nagusien ingurumen-ebaluazioarekin lotzen direnak eta ertzen lurralde-mailako erregulazioa egiten dutenak. Besteak, orokorrak, indarrean dagoen legeriari jarraituz lurraldean zein ingurune naturalean eragina duen edozein hirigintzako eta azpiegituretako esku-hartzeri aplikatzen dakizkiokeenak.

Azken horien artean honakoak zerrenda daitezke:

- Espazio naturalak eta beste enklabe interesdun batzuk babestea.
- Ibilguak babestea.
- Landaredia eta fauna berezia babestea.
- Nekazaritza-balio handiko lurzorua babestea.
- Balio kulturalak babestea.
- Atmosferaren kalitatea babestea.
- Soinu-maila kontrolatzea.
- Sistema hidrogeologikoa babestea.
- Higaduraren aurkako babes-lanak, ingurumena leheneratzeko lanak eta integrazio paisajistikoko lanak kontrolatzea.
- Lurraldearen iragazkortasuna mantentzearen eta eraginpean dauden zerbitzuak birjartzearen kontrola.
- Betelanak lurren-sobrak kontrolatzea.
- Garbiketa-lanak kontrolatzea.

7.3.- ADIERAZLEAK FINKATzea

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiak eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketaren dokumentua espazio-iritsiera handiko eta denbora-espektrora zabaleko lurralde-antolamenduko tresna orokorra da. Hori dela eta, ez du zentzurik proposamen horien aplikazioaren ondoriozko ingurumen-inpaktuaren jarraipena egitea berariazko esku-hartzeen, obra zehatzen edo lurralde-garapen mugatuen kontrolarekin lotzen diren adierazle kuantitatiboekin bitartez.

Kasu horretan, egokiagoa da Planaren lurralde-mailako esku-hartzeen eragin orokorra ebaluatzea –garapen iraunkor integralaren eta ingurunearen gaineko eragin orokorraren terminoetan– ahalbidetuko duten adierazle edo aldagai kualitatiboak aintzat hartzea, batez ere Planean aintzat hartzen diren ingurumena babesteko neurrien birtualtasun-maila kalibratzeko aukera emango dutena.

Hala ere, berariazko sistema, alderdi eta aldagai sektorialen jarraipenarekin lotzen diren adierazle konbentzionalago batzuk ere ezar daitezke. Adierazle horiek modu objektiboan jar daitezkeen aldagai kualitatibo gisa konfiguratu daitezke kasu batzuetan.

Kasu horietan, Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketak araututako lurralde-araudiarekin bat eginik bideratuko diren etorkizuneko ingurumen-dokumentuetan aurreikusitako neurriak aintzat hartzen direla modu kuantifikatuan eta sinplean egiaztatzeko aukera emango diguten adierazleak formulatu ahal izango dira Adierazleen Jarraipen Programan. Adierazle horietako batzuk, eta horiek aintzat hartzeko atalaseak, 7.4. idatz-zatian aztertuko dira.

7.4.- ADIERAZLE IZAN DAITEZKEENEN ZEHAZTAPENA

Ikuskapen Programaren helburua da Baterako Ebaluaketan jasotako neurri

babesgarri, zuzentzaile eta konpentsagarriak beteko direla bermatzea.

LPSaren ALDAKETAREN INPAKTUAK ARINTZEKO ETA ZUZENTZEKO NEURRIAK BEHAR BEZALA APLIKATZEN DIRELA, ETA ONDORIO HORIEI JARRAIPENA EGITEN ZAIELA EGIAZTATZEKO TAULA

NEURRIA	ALDAGAIAREN BABESERA ZUZENDUTAKO NEURRIA	SEGIMENDU ADIERAZKEA /SEGIMENDU METODOLOGIA	EGIAZTAPENAREN UNEA
Eraginez babestea Parke Naturalak	Espazio naturalak eta beste enklabe interesdun batzuk	Proposamen horien eta espazio horien arteko balizko elkargunea Oinarrizko araudia : Babesten dituen espazioak	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Uren kalitatea babesteaz gain	Ibilguak babestea	Uren kalitatea,, baldintza morfologikoak, paisajistikoak eta ur-hustuketako sekzioak Oinarrizko araudia : 927/88 Errege Dekretuak, uztailaren 29koak, Uraren Administrazio Publikoa eta Plangintza Hidrologikoa onartzen duenak -Uraren Legearen II. eta III. Tituluen garapenean-, eta 995/2000 Errege Dekretuak, uztailaren 2koak, zenbait gai poluitzaileko kalitate-helburuak finkatzen dituenak eta urriaren 11ko 849/1998 Errege Dekretu bidez onartutako Jabari Publiko Hidraulikoa aldatzen duenak. Uretako zuzendaritza markoa	Obren faseak
Proposamen berriek jardun-esparruko espezie berezien banaketa-eremuetan eragina izan dezaten saihestea	Landaredia eta fauna babestea.	Espezie bereziak agertzea Oinarrizko araudia : 16/1994 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko natura babesten duena; 167/1996 Dekretua, ekainaren 9koa, Basa eta Itsas Fauna eta Landaredian Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Zerrenda arautzeko dena; 1997ko uztailaren 8ko Agindua eta uztailaren 10eko Agindua, Basa eta Itsas Fauna eta Landaredian Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Zerrendan beste espezie batzuk sartzen dituenak; Bonngo Hitzarmena, basa animalien espezie migratzaileen kontserbazioari buruzkoa; Bernako Hitzarmena, Europako basa bizitzaren eta ingurune naturalaren kontserbazioari buruzkoa; 92/43/EEE Arztearaua, habitat naturalen eta basa faunaren eta floraren kontserbazioari buruzkoa; 79/409/EEE Arztearaua eta 91/294/EE Arztearaua, basa hegaztien kontserbazioari buruzkoa; 439/90 Dekretua, Espezieen Katalogo Nazionalari buruzkoa, eta aurrekoa osatzen duen 19/1977 Errege Dekretua; eta abar. Eta katalogatutako espezieen indarreko kudeaketako Planak.	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Lurraldean dauden nekazaritza-ahalmen handiko lurzorua babestea.	Nekazaritza-balio handiko lurzorua babestea.	Nekazaritza-ahalmen handiko lurzorua agertzea. Euskal Autonomia Erkidegoko Nekazaritza, Basoak eta Ingurune Naturala antolatzeke Lurraldearen Arloko Planaren Aurreerapenari atxikitzen zaizkion gomendioek zehaztuko dute onar daitekeen atalasea.	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Balio kulturalak babestea	Lurraldean dauden interes kulturalako balioak zaintzea	Katalogatutako edo inbentariatutako elementuak agertzea proposameneren eraginpean egon daitekeen lurraldean, Eusko Jauriaritzaren Euskal Kultura Ondarearen Zentroari eta Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura Departamentuaren Kulturari dagozkion, agintzen duen arabera Oinarrizko araudia : Euskal Kultura Ondareari buruzko 7/1990 Legea eta hori garatzen duen gainerako araudian	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Inguruneko herritarrengan, faunarengan eta landaredian eragina izango duen hautsa sor dadin saihestea.	Atmosferaren kalitatea babestea	Esekiduran dauden hauts-partikulak neurtzeko neurriak Oinarrizko araudia : Ingurumen atmosferikoa babesteko 38/72 Legea garatzen duen otsailaren 6ko 833/75 Dekretuan onartzen diren gehieneko mailek finkatuko dute alertat-alasea. Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumena babesten duen otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorrak	Obren faseak

NEURRIA	ALDAGAIAREN BABESERA ZUZENDUTAKO NEURRIA	SEGIMENDU ADIERAZKEA /SEGIMENDU METODOLOGÍA	EGIAZTAPENAREN UNEA
Proposamen berrien kokalekuaren inguruko herritarrei eragozpenak sor dakizkien saihestea, baita proposamenak ezartzen diren zonetako faunaren bizitza eta garapen normala arriskuan jarriko duten eragozpenak saihestea ere	Soinu-maila kontrolatzea	Neurketa akustikoen proposamena Oinarrizko araudia : 212/2002 Errege Dekretua, otsailaren 22koa, aire zabalean erabiltzeko makina jakin batzuen ondorioz ingurunean sortzen diren soinu-emisioak arautzen dituena; 79/113/EEE Arztearaua; 84/533/EEE Arztearaua, 85/406/EEE Arztearauak aldatua; 84/534/EEE Arztearaua, 87/405/EEE Arztearauak aldatua; 84/535/EEE Arztearaua, 85/408/EEE Arztearauak aldatua; 84/537/EEE Arztearaua, 85/409/EEE Arztearauak aldatua; 86/622/EEE Arztearaua, 89/514/EEE eta 95/27/EEE Arztearauak aldatua; eta Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumena babesteko otsailaren 27ko 3/1998 Lege Orokorrak, zaratari buruzko azaroaren 17ko 37/2003 Legeak eta beste xedapen batzuek ondorio horietarako ezartzen dituzten zehaztapenak	Obren faseak
Proposamen berriek soberakinen behin betiko biltegi-eremuen kokalekuak egoki hautatzen dituztela ziurtatzea, hondakinen kudeaketa behar bezala planteatzen duten aldetik.	Zabortegien eta betegarrien kontrola	Soberakinen eta hondakinen kudeaketa. Oinarrizko araudia : 423/1994 Dekretuak, azaroaren 2koak, hondakin geldoen eta geldotuen kudeaketari buruzkoak; 10/1998 Legeak, apirilaren 21ekoak, hondakinei buruzkoak; 833/1988 Errege Dekretuak; 952/1997 Errege Dekretuak. hondakinei buruzko 10/1998 Legean, Euskal Autonomia Erkidegoko esparruan erabiltzeko olioaren kudeaketa arautzen duen irailaren 29ko 259/1998 Errege Dekretuan, eta horiekin bat datozen gainerako araudietan ezarritakoaren arabera kudeatu beharko dira. 22/2011 Legeak, uztailaren 28koak, hondakinen eta kutsatutako lurzoruak.	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Proposamen berrien eraginpean egon daitezkeen lurraldeetan ageri diren ballabide hidrogeologikoak zaintzea	Sistema hidrogeologikoa babestea	Akuiferoak eta horiek kargatzeko eremuak babestea, baita nekazaritza edo abeltzaintzarako eta ur-hornidurarako erabiltzen diren ur-puntuak ere. Hiru alderdik finkatuko dituzte atalase-balioak: lehena, proposamena eta eremuan interes handiena duten akuiferoak elkargurutzan daitezkeen saihestek; bigarrena, gainerako akuiferoetan neurri murriztaileak ezartzeak, akuifero horiek polui daitezkeen saihesteko; eta hirugarrena, akuifero horiek eraginik jasan badute, lehenera daitezkeen lortzeko beharrezko neurri guztiak barnean hartu beharrik.	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Landaredia interesduna duten eremuak babestea	Landaredia babestea	Babes hori posible egiten duten neurriak - zuintzateak esate baterako- proiektuetan egiaztatzea	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Fauna babestea	Fauna babestea	Faunaren iragazkortasuna ziurtatzea proiektatzen diren drainatzeen eta egituren bitartez <i>Adierazlea eta atalase-balioa.</i> Babes hori posible egingo duten neurriak egiaztatzea proiektuetan, hala nola hesi osagarriak, atakak eta ihes-arrapalak	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Obra ingurunean integratzea	Higaduraren aurkako babes-lanak, ingurumena leheneratzeko lanak eta integrazio paisajistikoko lanak kontrolatzea	Proposamen berriak lurraldean egoki integratzen direla ziurtatzea. Atal honen helburu diren neurrien azterketa zehatzak finkatuko ditu atalase-balioak. Neurri horien artean honakoak sartuko dira gutxienez: landare-lurra kontrolatzea eta kentzea, lurra prestatzea, landare-lurra zabaltzea, ereite hidraulikoa egitea, ereitea eta landatzea.	Aurreeragiketaren eta obren faseak
Eraginpean dauden zerbitzu guztiak birjarriko direla egiaztatzea eta, horrela, bideak berraztertzen direla ziurtatzea -landa-bideak barne-.	Lurraldearen iragazkortasuna mantentzearen eta eraginpean dauden zerbitzuak birjartzearen kontrola	<i>Adierazlea eta atalase-balioa.</i> Iragazkortasun-maila eta zerbitzuak mantentzea. Azaldutako helburua bermatzeko, proposamenek jasan behar duten analisiak ezarriko du atalase-balioa.	Aurreeragiketaren eta obren faseak

NEURRIA	ALDAGAIAREN BABESERA ZUZENDUTAKO NEURRIA	SEGIMENDU ADIERAZKEA /SEGIMENDU METODOLOGIA	EGIAZTAPENAREN UNEA
Amaitutakoan, proposamen berriak egoki akabatuta daudela ziurtatzea.	Garbiketa-lanak kontrolatzea	Obren ondorengo garbiketa. Proposamenetan obretako soberakinak behar bezala ezabatzeko jasotzen diren neurriek finkatuko dute atalase-balioa	Obren faseak

7.5.- BERRAZTERTZEKO PROGRAMA

Ingurumena Berraztertzeko Programaren diseinuak lotuta egon beharko du lurralde-antolamenduko ekintzen pixkanakako garapenarekin –edonola ere, ekintza horiek Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketa honen ondorengo lurralde-plangintzako eskalak izango dira–.

8.- LABURPEN DOKUMENTUA

Gaur egun indarrean dauden Euskal Autonomia Erkidegoko ibai ertzak eta erreka ertzak (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) antolatzekeo lurralde plan sektorialak, 1998ko abenduaren 22ko 415/1998 Dekretu bidez eta 1998ko abenduaren 28ko 455/1998 Dekretuaren bidez onartu ziren behin betiko, hurrenez hurren. Eta prozedura horietan, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolaketak, Ingurune Fisikoaren Antolaketa kapituluaren ezarritako agindua betez eta irizpide orokorrak xehatuz egin zen.

Geroztik, 183/2003 Dekretua, uztailaren 22koa, onartu da, ingurumenaren gaineko eraginaren baterako ebaluaketa egiteko prozedura arautzen duena, Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumena Babesteko Lege Orokorra, 1998ko otsailaren 27ko 3/1998 Legea arauz garatzeko.

2007az geroztik, gainera, uholde arriskuak modu eraginkorragoan prebenitzeko premiari buruz geroz eta sentsibilizazio handiagoa dagoenez, legegintzan aldaketa berriak izan dira (2007/60/EE Europako Arteztarua, uholde arriskuak ebaluatu eta kudeatzeko; 9/2008 Errege Dekretua, uren erregelamendu publikoa aldatzeko; 903/2010 Errege Dekretua, uholde arriskuak ebaluatu eta kudeatzeko; Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoaren proposamena, BOE 2011).

Ikuspegi horretatik begiratuta, Eusko Jaurlaritzak erabaki du Euskal Autonomia Erkidegoko ibaiak eta erreka Antolatzekeo Lurralde Plan Sektorialaren Aldaketari bultzada berri bat ematea; eta horretarako, legegintzan eman diren azken berrikuntzen berriazko edukiak eransteaz gain, Uraren Euskal Agentziak eta Ur Konfederazioen adostasunez eratutako uholdeen prebentzioari buruzko azken arauak eranstea; izan ere, 2008an, aurreko Aldaketari alegazioak jartzeko garaian, udalek emandako argudio teknikoaren zati handi bat biltzen baitute.

Orain, hortaz, Euskal Autonomia Erkidegoko ibaiak eta erreka (isurialde kantauriarra eta mediterraneo) Antolatzekeo Lurralde Plan Sektorialaren 1. Aldaketa tramitatzekeo ekin zaio berriro. Hori horrela, testu eraberritua egin da, berriro ere hasierako onespenerako tramitazioa betetzeko eta, ondorioz, berriro ere jendaurrean ikusgai jartzeko.

Funtsezkoa ez den aldaketa bat denez, Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Antolaketako Sailaren 2007ko uztailaren 6ko aginduen arabera, LPSaren Aldaketa 2003ko irailaren 9ko 206/2003 Dekretuaren arabera tramitatu beharko da, dekretu horrek arautzen baitu funtsezkoak ez diren aldaketak –besteak beste, lurralde plan sektorialen aldaketak– onartzeko prozedura.

Ingurumen Eraginaren Baterako Ebaluaketa egokitzeko prozedura honetan, LPSaren aldaketaren helburu estrategikoak azaldu dira. Hauek dira, hain zuzen: ibai ibilguak eta hauen bazterrak babestea eta beren natur baldintzak kontserbatzea; uholdeen prebentziarako neurriak hartzea; eta lurralde antolaketa iraunkor bat ezartzea, ibai bazterretan hiri plangintza erregulatzeko.

Gero, aintzat hartutako antolaketa hautabideak ebaluatu dira; plana aplikatzearen ondorioz ibai ibilguetan eta hauen bazterretan burutuko liratekeen esku-hartze guztiak deskribatu eta aztertu dira; eta ingurumenen gerta litezkeen eraginak identifikatu eta ebaluatu dira. Ildo horri jarraituz, aipatutako ingurumen azterketaren arabera, ez da inolako inpaktu kritikorik eragingo; eta, balio agrologiko handiko lurzoruetan izan lezaketen eraginaz aparte, Aldaketaren eraginak positiboak izango dira.

Eraginak aztertzerakoan aintzat hartu da natur balioen galera, horretan sarturik landaretza eta fauna; ingurumenaren ikuspegitik ahulak diren eremuetan eragingo litzatekeen afekzioa –halakotzat harturik Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumena Babesteko Lege Orokorra, 1998ko otsailaren 27ko 3/1998 Legeak, hala definitutakoak–; estetika, kultur edo paisaia alorreko baliabideetan eragingo litzatekeen afekzioa; baliabide berriztagarri eta ez-berriztagarrien gaineko eragina; hondakinen sorrera edo kutsaduraren gehikuntza; giza osasunaren gaineko eragina eta hiri ingurumenaren kalitatearen gaineko eragina. Aintzat hartu dira, halaber, produktibitate ekologikoaren eta nekazaritza ekoizpenaren galera, aurreikusgarriak diren mugaz gaindiko eraginak, eta horrek guztiak izan ditzakeen arriskuak.

Planteatutako aldaketan berez ez da aurreikusi natur baliabideen, landaretzaren edo faunaren galerarik, baizik eta esku-hartzeak arautuko dituen esparru bat, eta hori modu positiboan baloratu da. Are gehiago, funtzionaltasun ekologikoaren irizpidea ere sartu du; eta horrek sendotu egiten du aipatutako ondorio positiboa.

Ingurumenaren ikuspegitik ahulak diren eremuetan ere ondorioa positiboa izango da; izan ere, oinarritzko erreferentzia gisa erabili diren eremuak GKL, KZB eta HBBE bezalakoak izan dira, hala nola Txingudiko Plan Berezia, Urdaibai Biosferako Erreserba, eta abar, eta Lehenetsunezko Natur Intereseko Eremuak edota Ingurumenaren Ikuspegitik Ahulak diren Eremuak (3.3 epigrafea). Eta gainera, kasuan-kasuan eremu horietako bakoitzarentzako aurreikusi den berariazko babes erregimena zehaztu da espreski.

Estetika eta kultur baliabideetan ez da afekziorik izango; izan ere, paisaia kontserbatzea baita ibai ekosistema kontserbatzeko eta babesteko Planaren oinarritzko helburuaren zehar ondorioetako bat.

Planean ez da planteatu baliabide berriztagarrien eta ez-berriztagarrien kontsumorik, ez eta hondakinak sortzea edota kutsadura areagotzea ere; beraz, baliabide horien gaineko afekziorik ez da aurreikusi.

Giza osasunean eta hiri ingurumenaren gainean izango duen eragina modu positiboan baloratu da.

Planean ezarritako erabilerean eta jardueren erregulaziotik ez da ondorioztatzen, zuzenean, produktibitate ekologikoaren edo nekazaritza ekoizpenaren galerarik. Soil-soilik, ibai bazterretan hiri garapen berriak eginez gero gerta liteke nekazaritza ekoizpen horren galera. Hala eta guztiz ere, jarduera horiek diseinatu eta baimentzen dituzten

plangintza tresnetan, halakorik izanez gero, baloratu beharko lirateke ondorio horiek. Eta plangintza tresna horiek, jakina, Ingurumen Eraginaren Ebaluaketaren prozedura jarraitu beharko lukete.

Ondarearen gainean gerta litekeen afekzioari dagokionez, Planak zehazki jasotzen ditu beronen aplikazio esparruan dauden hainbat izaerako ondare elementu eta aztarna arkeologiko ugariei Euskal Kultur Ondareari buruzko 7/1990 Legea aplikatzen sortuko diren betekizunak. Dena den, kasuan kasuko proiektu espezifikoaren ingurumen eraginaren ebaluaketan aztertu beharko da Aldaketak ekarriko duen berriazko afekzioa.

Mugaz gaindiko afekzioerik ez da aurreikusi.

Eratortako arriskuei dagokionez, hau da, uholde edo mendi-hegalaren ezegonkortasun arriskuei dagokionez, balorazioa positiboa dela esan behar dugu.

Azkenik, neurri babesgarri, zuzentzaileak eta, hala badagokio, konpentsagarriak hartzea proposatu da; eta planaren ondorioak ikuskatzeko programen oinarriko ezaugarriak ezarri dira.

Eduki hauek garatzen etor daitezkeen ingurumen eragin guztiak, LPSaren araudiari ingurumenaren eta naturaren ikuspegitik parametro arautzaile babesgarriagoak eranstetik datozen ondorioak dira. Beraz, ingurumen baliabideak hobeto zaintzen eta ingurumena hobeto babesten lagunduko dute ezbairik gabe; betiere Garapen Iraunkorreko 2002-2020 Euskal Ingurumen Estrategiarekin bat.

Kasu honetan, lurralde antolaketako dokumentu oso orokorra denez –Euskal Autonomia Erkidegoaren lurraldeko ibai bazter guztiak hartzen baititu– Planak izan ditzakeen eraginak aztertzerakoan eta neurri babesgarri eta zuzentzaileak ezartzerakoan, makrolurraldeko eskala eta ikuspegi orokorra erabili dira; izan ere, xedapen horiek guztiak, gero egin beharko diren plan, programa eta garapen proiektuetan finkatu beharko baitira zehaztasun handiagoz.

laburbilduz, hauek dira ibai bazterak eta erreka bazterak –isurialde kantauriarra eta mediterraneo– Antolatze LPSaren Aldaketa osatzen duten agiri nagusiak:

- Memoria, honako epigrafe hauez osatua: sarrera, aurrekariak, lege esparrua, helburua, antolaketa irizpideak, eduki dokumentala, LPSaren Aldaketaren esparrua eta justifikazioa.
- Araudi osoaren idazkera berria, eduki nagusi berri hauek txertatuta:
 - Berriazko Araudiaren E kapituluaren idazkera berria, osagai hidraulikoaren arabera.
 - Ekarpen berriak, Definizio Terminologikoen A.4 epigrafean.
 - Garrantzi txikiagoko hainbat arau doikuntza.
- Honako agiriak sartu dira LPSaren eranskin gisa:
 - 1 zk. eranskina. Hemen, zehaztasun handiagoz adierazi da lehen araudiaren B.3 epigrafean jasota zegoen Ibaibideak arro hidraulikoko banatzea ibaitartetan.
 - 2 zk. eranskina, "Azterketa hidraulikoak diseinatzeko baldintza teknikoak" agiria, Uraren Euskal Agentziak egina.

- 183/2003 Dekretuan finkatutako xedapenak betez, Ingurumen Eraginaren Baterako Ebaluaketaren dokumentu osagarria erantsiko zaio Euskal Autonomia Erkidegoko ibaia eta erreka -isurialde kantauriarra eta mediterraneo- Antolatzeko LPSaren Aldaketa honi.

9.- DOKUMENTAZIO GRAFIKOA

Euskal Autonomia Erkidegoko Ibaiek eta Errekak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planaren Aldaketak, funtsean, arauzko erregulazioaren izaera duenez gero, ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioko dokumentu honek ez du berriazko dokumentazio grafikorik.

Horrenbestez, indarrean dagoen Ibaien eta Erreken Ertzak antolatzeko Lurraldearen Arloko Planen (isurialde kantauriarra – isurialde mediterraneo) oinarritzko dokumentazio grafikora jo beharko da, Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Sailak ematen duen dokumentazio grafiko tekniko eguneratua eta osagarrian jasotako Uholde-arriskuen Azterketen Mapetara eta Ibai GKLak Identifikatzeko eta Lekutzeko Mapetara bezalaxe.

.